

JÁSZBERÉNY VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
ELŐTERJESZTÉSEK
FEDŐLAPJA

Az előterjesztés címe, tárgya:	Beszámoló a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról
Az előterjesztő megnevezése:	Lányi László, PH Városüzemeltetési Iroda vezetője
Az előterjesztés Képviselő-testület általi tárgyalásának időpontja:	2018. november 14.
Mellékletek száma:	1db
Mellékletek megnevezése:	1. számú melléklet Környezeti nevelés, oktatás
Feladatot jelent:	Lányi László, PH Városüzemeltetési Iroda vezetője
Véleményező bizottság:	Városüzemeltetési Bizottság
Egyéb véleményező szerv:	-
Előkészítésben részt vevő kabinettitkár neve, aláírása:	Dr. Birinyi Alexandra
A törvényességi ellenőrzésre való leadás időpontja:	2018. október 31.
Törvényességi ellenőrzést végző neve, aláírása:	Kovács Szilvia
Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalandó:	nyílt
A zárt ülés elrendelésének indoka:	-
Az ügyirat iktatószáma:	PH/1669-42/2018.
Előkészítésben résztvevők:	Kardos Orsolya

Beszámoló
a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Jászberény városi Önkormányzat Képviselő-testülete (továbbiakban Képviselő-testület) a 30/2016. (II. 10.) határozatával fogadta el a Jászberény Város Környezetvédelmi Programja 2016-2021 című (továbbiakban Környezetvédelmi Program) komplex dokumentációt.

A Képviselő-testület 95/2018. (III. 14.) határozatának 1. pontja elfogadta a 2018. évre vonatkozó Környezetvédelmi Akció Tervet, mely – határidő és felelős meghatározásával – a 6 éves Környezetvédelmi Program alapján a 2018. évre vonatkozó cselekvési tervet tartalmazza, illetve a 2. pontja a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámoló Képviselő-testület általi tárgyalásának időpontjaként 2018. november 14. napján tartandó rendes testületi ülés időpontját határozta meg.

A Környezetvédelmi Programban megfogalmazott prioritások:

Prioritások:

- I. Vízvédelem és fenntartható használat
- II. Talajvédelem
- III. Települési közszolgáltatások és környezetvédelem
- IV. Hulladékgazdálkodás
- V. Környezetbiztonság
- VI. Környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése
- VII. Települési környezetminőség
- VIII. A biológiai sokféleség megőrzése, természet- és tájvédelem
- IX. Fenntartható terület és földhasználat
- X. Az emberi egészség védelmének környezeti lehetőségei

A környezetvédelmi beszámoló az Országos Levegő Szennyezettség Mérőhálózat mérési eredményeit, a Jászberényi Vagyonkezelő és Városüzemeltető Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: JVV NZrt.), a Tiszamenti Regionális Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság (továbbiakban: TRV Zrt.), a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Földhivatala, Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály, a Városi Óvodai Intézmény, oktatási intézmények (Szent István Körúti Egységes Gyógypedagógiai Intézet, Szent István Sport Általános Iskola és Gimnázium, Lehel Vezér Gimnázium, Bercsényi Miklós Általános Iskolai, JAI Székely Mihály Általános Iskolai Tagintézmény) tájékoztatását dolgozza fel. A 2017. és 2018. évre vonatkozó adatokat kiegészítettük a Városfejlesztési Iroda és Jászberény Városi Főépítész témához tartozó aktualitásaival és a Városüzemeltetési Iroda mindennapos munkája során szerzett tapasztalatokkal.

A kialakult gyakorlatnak megfelelően a beszámoló két részből áll; az első részben be kívánom mutatni a 2018. évi Akció Tervben meghatározott feladatokat, a beszámoló második részében pedig a végrehajtás helyzetéről kívánom tájékoztatni a Tisztelt Képviselő-testületet.

A beszámoló 1. számú melléklete tartalmazza a környezeti neveléssel és oktatással kapcsolatos tevékenységek leírását az óvodától az általános iskolákon át, a középiskoláig.

I. fejezet

A Környezetvédelmi Programban megfogalmazott prioritásokon belül az alábbi részterületekhez kapcsolódó cselekvési programok kerültek meghatározásra a 2018. évi Akció Tervben:

I. VÍZVÉDELEM ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLAT

I/1. Stratégiai vízkészlet megőrzése

- A városi ivóvíz-hálózat tisztítása, az egyes műtárgyak és hálózat javítása
- Időszakos vezetéki rekonstrukciók betervezése, megvalósítása

I/2. Területi vízgazdálkodás

- A csapadékelvezető művek karbantartása, felújítása
- A Városi-Zagyva illegális szennyvízbevezetéseinek a megszüntetése
- Bel- és csapadékvíz elvezető rendszerek fejlesztése

II. TALAJVÉDELEM

- Erdő- és zöldterület növelés

III. TELEPÜLÉSI KÖZSZOLGÁLTATÁSOK ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

III/1. Ivóvízellátás

- Azbesztcement vezetékek kiváltása

III/2. Szennyvízhálózat fejlesztése

- Szennyvízcsatornára való rákötési arány növelése
- Szennyvízátemelő szivattyúk felújítása és pótlása

IV. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

IV/1. Megelőzés

- Lakossági tájékoztatás (szórólapok, nyomtatott sajtó) a szelektív hulladékgyűjtés és komposztálás fontosságáról
- A települési tisztaság fejlesztése- TeSzedd-lakossági hulladékgyűjtési akcióhoz való csatlakozás

IV/2. Hasznosítás

- Lakossági lomtalanítás
- Hulladékudvar megnyitása

- A város a beruházásai során törekszik a bontott anyagok újrahasznosítására (Malom projekt-meglévő anyagok felújítása és megtartása. Zöld város projekt-felszedett bazalt kockakövek újrahasznosítása/újrarakása)

IV/3. Ártalmatlanítás

- Illegális hulladéklerakás rendszeres ellenőrzése és megszüntetése
- A régi felhagyott, bezárt lerakók folyamatos monitorozása megszervezése
- „TeSzedd” országos hulladékgyűjtő akcióban való részvétel

V. KÖRNYEZETBIZTONSÁG

V/1. Természeti katasztrófák elleni védekezés

- A veszélyhelyzetekre vonatkozó tervek felülvizsgálata
- A belvízelvezető művek feliszapolódásának megakadályozása, gyomnövényektől való megtisztítása

VI. KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

VI/1. Környezeti nevelés, oktatás

- Az oktatási intézményekben a környezeti nevelési tevékenység fejlesztése, ösztönzése és anyagi támogatása
- A nem kifejezetten környezetvédelmi jellegű helyi rendezvényeket is fel kell használni a környezeti tudatformálásra

VI/2. Fenntartható fogyasztói szemlélet kialakítása

- Helyi termékek, ökotudatból származó termékek piacának ösztönzése, figyelemfelkeltés
- Helyi média anyagának alakítása, befolyásolása a környezeti értékek megjelenítése céljából

VI/3. Környezettudatos szemléletformálás

- A környezetvédelem, természetvédelem témájú rendezvények és intézményi indíttatású programokat támogatja az Önkormányzat
- A helyi környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek működésének támogatása
- A településen jelentkező legfontosabb környezeti problémák, hiányosságok folyamatos ismertetése a lakossággal a helyi médián keresztül
- A helyi termékeket kínáló rendezvények támogatása. A helyi termelői piac népszerűsítése.
- A lakosság tájékoztatása évente beszámoló formájában a helyi környezet állapotáról és a környezetvédelmi programban foglaltak időarányos végrehajtásáról.
- A közintézmények környezettudatos működésének megtervezése és kialakítása (pl.: energiatakarékos megoldások, szelektív hulladékgyűjtés,)

VII. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETMINŐSÉG

VII/1. Épített környezet

- Fecske-Malom komplex hasznosítása
- Lehel Sport és Szabadidő Központ fejlesztése
- Két hídkieépítése: Szabadtéri színpad irányába illetve a szántai kert felé a sportlétesítmények megközelítése érdekében
- Az önkormányzati tulajdonú épületállomány adatainak nyilvántartása, és az erre épülő karbantartások, felújítások megtervezése és végrehajtása.
- Környezetbarát építési anyagok, folyamatok, technológiák előnyben részesítése az önkormányzati beruházások során
- Városi óvodák és a bölcsőde fejlesztése
- Városi piac rekonstrukciója, hűtőház építése
- Kígyó u. 12. sz. népi műemléki épület és környezetének felújítása és hasznosítása

VII/2. Zöldterület gazdálkodás

- Állat és Növénykert öko-turisztikai célú fejlesztése
- A meglévő zöldterületek megőrzése, növelése, parkosítás, minőségi javítás
- Egységes fásított utcaképek létrehozása.
- Sózás környezetbarát anyagokkal.
- A tájvédelmi értékek érvényesítése a településfejlesztés, rendezés során
- Városi csemetékert fenntartása
- A helyi lakosság és intézmények bevonása a települési zöldfelületek tervezésébe és fenntartásába.
- Margit-sziget zöldfelületi potenciáljának fenntartható kihasználása és továbbfejlesztése
- A kórház környékén a közterület rendezése
- Negyvennyolcasok terének rehabilitációja

VIII. A BIOLÓGIAI SOKFÉLELÉS MEGŐRZÉSE, TERMÉSZET-ÉS TÁJVÉDELME

- A meglévő tervek és programok aktualizálása a védelem alá helyezési eljárásokat követően
- A helyi jelentőségű védett természeti értékek fenntartása
- Együttműködés a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Klímavédelmi stratégiában megfogalmazott célkitűzésekben, beavatkozási intézkedésekben és szemléletformálásban

IX. AZ EMBERI EGÉSZSÉG VÉDELME ÉS KÖRNYEZETI LEHETŐSÉGEI

IX/1. Levegőminőség javítása

- A helyi levegőtisztaság-védelem érdekében megfelelő kommunikáció és lakossági tájékoztatás
- Zöldfelületek nagyságának növelése,

IX/2. Zaj és rezgés elleni védelem

- Az Európai Mobilitási Hét és az Autómentes Nap akcióhoz való csatlakozás minden évben
- A jegyzői hatáskörbe tartozó zajos tevékenységek kezelése

IX/3. Közlekedés

- Kerékpárút hálózat fejlesztése
- Belterületi utak felújítása

IX/4. Energiagazdálkodás

- Önkormányzati intézmények komplex energetikai korszerűsítésének előkészítése

II. fejezet

A beszámolási időszakban (2017. október - 2018. szeptember) a Környezetvédelmi Programban, illetve a 2018. évi Akció Tervben megfogalmazott cselekvési programnak megfelelően az alábbi feladatok végrehajtása valósult meg:

I. VÍZVÉDELEM ÉS FENNTARTHATÓ HASZNÁLAT

A városi ivóvíz- és szennyvíz csatornahálózatot 2013. január 1. napjától a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. (továbbiakban: TRV Zrt.) működteti.

A városi ivóvíz-hálózat tisztítása, az egyes műtárgyak és hálózat javítása

A TRV Zrt. tájékoztatása alapján az ivóvízhálózat tisztítása az előző években gyakorlattá vált két alkalommal (2017 októberében és 2018 áprilisában) történt meg.

Időszakos vezetéki rekonstrukciók betervezése, megvalósítása

Hálózatjavítási munka az adott időszakban 138 db volt..

Azbesztcement cső rekonstrukciót ebben az időszakban a TRV Zrt. nem végzett

A csapadékelvezető művek karbantartása, felújítása, fejlesztése

A város elválasztó rendszerű vízelvezetéssel rendelkezik, azaz külön szennyvízelvezető és külön csapadékvíz-elvezető rendszer működik.

A csapadékvíz hálózat áll a fő-gyűjtőkből, zárt csatorna szakaszokból, illetve nyílt, árkos rendszerekből.

Az idei évben is a városüzemeltetési szerződésnek megfelelően folyamatosan tisztítottuk a város zárt csapadékvíz-elvezető rendszerét nagynyomású mosó és szippantó tehergépkocsinkkal. Így fenntartottuk a csapadékvíz-elvezető hálózat üzemképességét.

A JVV NZrt. a szikkasztó árkok karbantartását is folyamatosan végzi a kapacitásának mértékéig. A hirtelen nagy mennyiségű csapadékvíz okoz átmeneti problémát néhány helyszínen a városban. Elsősorban pincék és mélyen fekvő területek esetében jelent gondot a villámárvíz jelensége.

A külterületi vízelvezető árokrendszerek a KÖTIVÍZIG kezelésében vannak (Nyavajka, Csonkás ér, stb.).

Bel-és csapadékvíz-elvezető rendszerek fejlesztése

A JVV NZrt. a meglévő belterületi csapadékvíz-elvezető hálózatait folyamatosan karban tartja, és felújítási munkálatok végez rajtuk. A folyamatos javításokkal és felújításokkal a cél a bel- és csapadékvizek belterületéről való biztonságos elvezetése, a vízárrakkal veszélyeztetett területeken a csapadékvíz elvezető, belvízvezető infrastruktúra fejlesztése, a csapadékvíz okozta károk enyhítése, illetve megszüntetése, a biztonságos és egészséges lakókörnyezet megteremtése. A tervezett belvízelvezető rendszer folyamatos fejlesztése felújítása a környezeti értékek védelmét, az épített környezet minőségének javítását és a környezetbiztonság fokozását szolgálja.

Az idei évben az alábbi fejlesztések, felújítások történtek:

- Gyöngyösi út: (Alsócsincsapart utcánál) magánterületi szakasz kiváltása
 - Lehel vezér tér: Petőfi utca – Nagytemplom utca között régi csatorna cseréje
 - Rácz utca: régi csatorna kiváltása
 - Nagykáta út: kerékpárút fejlesztéssel együtt folyóka és új csatornaépítés
 - Elkészült a Csokor utca és Nefelejcs utca sarka környékének csapadékvíz elvezetése ezzel megoldva az évek óta fennálló problémát
 - Szent Imre herceg út: víznyelők átépítése kerékpárút építéssel együtt
 - Gyöngyösi út: víznyelők átépítése (jelenleg van folyamatban)
- Magyar Közút Nonprofit Zrt. elkészíti ebben az évben a Gyöngyösi út - Lehel vezér téri kereszteződés és a Zagyva híd közötti szakasz - útburkolatának felújítását, valamint elkészült a Gyöngyösi úti kerékpárút. A közút burkolt szakasza alatt és a kerékpárút nyomvonala alatt is több helyen volt régi, elavult csapadékvíz vezeték. Az úrburkolati munkák megkezdése előtt, valamint a kerékpárút létesítését megelőzően szükséges volt kicserélni az elavult csapadékvíz vezeték szakaszokat. Az útburkolat alatti csapadékvíz csatorna cseréje bruttó **9.590.716,-** Ft összegbe került.
- A kerékpárút alatti csapadékvíz csatorna kiváltásának ára bruttó **6.711.000,-** Ft
- A Verseny-Pacsirta utcák térségének csapadékvíz elvezetésének a megvalósítása előkészítés alatt van.

II. TALAJVÉDELEM

Erdő- és zöldterület növelés

Erdészeti munkák

A Jászberény Városi Önkormányzat tulajdonát képezi, Jászberény belterületén, az 1738 hrsz.-ú ingatlanon található, 3,3409 hektár nagyságú, művelési ágát tekintve erdőként nyilvántartásba vett ingatlan. A korábbi nemesnyáras erdő kitermelését, illetve a véghasználati munkák befejezését követően, 2015 novemberében hektáronként 250 kg kocsányos tölgy makk került elvetésre.

2018-ban folytatódott a tölgycsemeték ápolási munkája: vegyszerezés 1 alkalommal egyszikűek elleni gyomirtószerral, vegyszerezés 1 alkalommal aszat elleni gyomirtószerral, sorközápolás 3 alkalommal (tárcsázás és száruzás), sorápolás 2 alkalommal (kapálás, gyomlálás).

III. TELEPÜLÉSI KÖZSZOLGÁLTATÁSOK ÉS KÖRNYEZETVÉDELEM

Ivóvízellátás

Azbesztcement vezeték kiváltása

1. A 2017. évi útfelújításokhoz tartozó ivóvíz gerincvezeték csere munkái II. üteme keretén belül elkészült az Ősz utca teljes hosszában, a Rác utcában a Kalinka – Sárkány utca közötti, valamint a Ferencesek terén. A kivitelezés költsége **bruttó 14.558.578,- Ft.**
2. 2018-ban a Gyöngyösi úton, az útburkolati felújítási munkák megkezdése előtt megtörtént az elavult, régi AC ivóvízvezetékek kicserélése. A kivitelezés költsége 49.672.087,-Ft +Áfa, **bruttó 63.083.550,- Ft.**

Szennyvízhálózat fejlesztése

Felújítások, pótlások

Szennyvízátemelő szivattyú felújítása történt a Balaton utcai, Ipartelep úti, Ifjúság úti, Jókai úti szennyvízátemelőben (1-1-1 db), a szennyvíztisztító telepen (1 db), II. vízmű telepen (1db), **bruttó 7.464.179,- Ft értékben.**

IV. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Megelőzés

Lakossági tájékoztatás (szórólapok, nyomtatott sajtó) a szelektív hulladékgyűjtés és komposztálás fontosságáról

A korszerű hulladékgazdálkodásban a megelőzés a legelső lépés, hiszen „az a hulladék a legjobb, ami nem is keletkezik”. A JVV NZrt. fontosnak tartja a szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatosan a folyamatos tájékoztatást és szemléletformálást, ezért ennek érdekében folyamatosan felhívja a figyelmet – kiadványok: Legyél Te is válogatós, szórólapok, nyomtatott sajtó, rádiós magazinműsorok – a megelőzés, szelektív hulladékgyűjtés és a házi komposztálás fontosságáról.

A JVV NZrt. minden évben nagy figyelmet szentel a jászberényi lakosság folyamatos környezettudatos szemléletének a formálására.

A cselekvési programnak megfelelően a JVV NZrt. az alábbi rendezvényeken jelent meg:

- Környezetvédelmi világnap alkalmából a Központi Óvoda által szervezett környezettudatos napon való részvétel (kukás autó bemutató, szelektív hulladék TOTÓ, és egyéb játékos feladatok a hulladékgazdálkodás területén)
- Kiállítóként megjelentek a 2018.09.07-09. között megrendezésre került VIII. Jász-Expón, ahol többek között a szelektív hulladékgyűjtés, házi komposztálás fontosságát közvetítették a lakosság felé kiadványok, TOTÓK, szórólapok, tájékoztató füzetek segítségével

- Az európai autómentes napon való részvétel, ahol a környezetvédelem és a szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítését végezték
- Különböző kampányokban vettek részt, mint például a Katasztrófavédelem által meghirdetett NE GYÚJTSD, GYÚJTSD kampány, ahol a szemétegetés veszélyeire és a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára hívták fel a lakosság figyelmét a helyi rádión keresztül
- Lakossági tájékoztató kiadványt jelentettek meg a szelektív hulladék gyűjtéslehetőségeiről és az otthon komposztálás előnyeiről Legyél Te is válogatós címmel
- Közvetlenül – a postaládákba eljuttatva – szórólapokon keresztül tájékoztatták a lakosságot a különböző zsákokba kihelyezhető hulladékfajtákról, illetve a szelektívgyűjtéssel és a hulladékudvar használatával kapcsolatos tudnivalókról

E mellett a helyi rádióban, valamint a JVV NZrt. által kiadott Jászkürt Újságban megjelenő cikkekben rendszeresen felhívják a lakosság figyelmét ennek fontosságára, amelyet részletesebben a Környezettudatos szemléletformálás fejezetben kerül bemutatásra.

A települési tisztaság fejlesztése- TeSzedd-lakossági hulladékgyűjtési akcióhoz való csatlakozás

Az idei évben a TeSzedd elnevezésű hulladékgyűjtő akció azonos időpontban lett volna, mint az Európai Mobilitási Hét és Autómentes Nap program sorozat eseményei Jászberényben.

Az Európai Mobilitási Hét és Autómentes Naphoz való csatlakozási szándékunkat már 2018 júliusában kifejeztük a karta aláírásával, amelyet megküldtük az Innovációs és Technológiai Minisztériumnak.

Hasznosítás

Minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy az a környezetet a lehető legkisebb mértékben érintse, vagy a környezet terhelése és igénybevétele csökkenjen, ne okozzon környezetveszélyeztetést vagy környezetszennyezést, biztosítsa a hulladékképződés megelőzését, a képződő hulladék mennyiségének és veszélyességének csökkenését, a hulladék hasznosítását, továbbá környezetkímélő ártalmatlanítást.

Amennyiben már keletkezett hulladék akkor az az egyik legfontosabb, hogy a hulladék teljes egészében hasznosításra – új termék - kerüljön. A szelektív hulladékok újrafeldolgozásával jelentős mennyiségű elsődleges nyersanyagot takaríthatunk meg, ami a környezet szempontjából mindenképpen kedvező.

A JVV NZrt. annak érdekében, hogy a lehető legtöbb hulladék hasznosításra kerüljön, több lehetőséget kínál a jászberényi lakosság részére a szelektív gyűjtött hulladékok leadására és elhelyezésére, amit az alábbiak szerint mutatunk be:

Lomtalanítási akciók tapasztalatai, mennyisége

A közszolgáltatás keretében elvégzendő feladatokat, a közszolgáltatóktól elvárt gyűjtési gyakoriságot és hulladék fajtánként begyűjtendő mennyiségeket, a hulladékkezeléssel kapcsolatos elvárásokat hazánkban az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervben fogalmazták meg. Részben az ebben szereplő értékekhez való megfelelések képezik a közszolgáltatásban résztvevő szereplők szolgáltatási díjának megállapításának az alapját.

A jogszabályi előírásokat figyelembe véve és betartva a JVV NZrt. úgy alakította ki a lomhulladékok begyűjtését, hogy az alkalmas legyen az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervben (OHKT-ban) előírt nagyságrendileg 10 kg/fő/év mennyiségű lom hulladék begyűjtésére.

A JVV NZrt. a helyi adottságokat szem előtt tartva több lehetőséget kínál a lakosság részére a lomhulladékok leadására, amely megvalósul a közterületen a szolgáltató által meghirdetett időpontokban évenként egyszeri alkalommal és az egész évben rendelkezésre álló jászberényi hulladékudvarban.

A közterületi lomtalanítást a JVV NZrt. által meghirdetett időpontokban végezzük. A lomtalanítás menetével kapcsolatosan folyamatosan tájékoztatják a lakosságot szórólapok kiosztásával és a helyi médián keresztül hívják fel a lakosság figyelmét hogyan is kell helyesen igénybe venni a lomtalanítást. Sajnos ennek ellenére is nagyon sok lom került kihelyezésre a körzetben megadott időpont előtt vagy rosszabb esetben már az elszállítás után. Ezért JVV NZrt. a lomtalanítási időszak idejére a zökkenő mentesebb lebonyolítás érdekében folyamatosan biztosít telefonos ügyfélszolgálatot a lakosság részére mind a tájékoztatás kérésére, mind a kihelyezett szemét bejelentése végett.

A megadott időszakban a JVV NZrt. az alábbi mennyiségű **lomhulladékot** gyűjtötte össze, amely mennyiség tartalmazza a hulladékudvarban leadott mennyiséget is:

2017. október – 2018. szeptember 300 tonna

A JVV NZrt. ezzel teljesítette az OHKT előírását a hulladékfajta tekintetében.

A lakossági zöldhulladék gyűjtés tapasztalatai, mennyisége

A JVV NZrt. folyamatosan biztosítja - a Város korábbi pályázatában beszerzett 2.000 db-ból –a komposztáló edényzetet a jászberényi lakosság részére, amelyből 2018. szeptember végéig közel 1.500 db-ot adtak át az otthoni komposztálást vállaló lakosok részére.

A korábbi évekhez hasonlóan a JVV NZrt. folyamatosan biztosítja a házhoz menő zsákos zöldhulladék gyűjtést, amelyet továbbra is azon ingatlanhasználók vehetnek igénybe, akik rendelkeznek érvényes lakossági közszolgáltatási szerződéssel. A zöldhulladék elhelyezhető a hulladékudvaron is. A házhoz menő zöldhulladék gyűjtését a minimális gyűjtési előírástól magasabb színvonalon végezik. Az OHKT előírása szerint családi házas környezetben évente tíz alkalommal kell a házhoz menően a biológiailag lebomló hulladékok gyűjtést biztosítani a lakosság részére. Ezt jelentősen túlteljesítik, hiszen a havi egyszeri gyűjtés helyett JVV NZrt. kéthetente végzi a zöldhulladékok gyűjtését, különösen figyelve a januári hónapban, amikor két alkalmat is megjelölnek a fenyőfák elszállításra való kihelyezésére, amit a megadott időpontban összegyűjtenek. A begyűjtött hulladékot a térségi hulladéklerakónak adják át.

A megadott időszakban a JVV NZrt. az alábbi mennyiségű **zöldhulladékot** gyűjtötte össze, amely mennyiség tartalmazza a hulladékudvarban leadott mennyiséget is:

2017. október – 2018. szeptember 1.228 tonna

A házhoz menő zöldhulladék gyűjtés mellett a JVV NZrt. folyamatosan biztosítja a házhoz menő szelektív – papír, műanyag, fém és kevert csomagolási - hulladékgyűjtés lehetőségét a jászberényi lakosság részére, a jogszabályi előírásoknak megfelelően havonta egyszeri alkalommal. A gyűjtés során a JVV NZrt. díjmentesen biztosítja a cserezsákot a lakosság részére a kihelyezett sárga zsákok mennyiségével arányosan.

A házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés mellett továbbra is biztosítják kiegészítő lehetőségként a városban található több mint 30 szelektív hulladékgyűjtő szigeten a papír, a műanyag, a fém és az üveg frakciók elhelyezésének lehetőségét

A begyűjtött mennyiségek jól mutatják, hogy a lakosság előszeretettel veszi igénybe a JVV NZrt. által biztosított szelektív hulladékgyűjtési szolgáltatásokat.

A megadott időszakban a JVV NZrt. az alábbi mennyiségű **szelektív hulladékokat** gyűjtötte össze, amely mennyiség tartalmazza a hulladékudvarban leadott mennyiséget is:

2017. október – 2018. szeptember

Megnevezés	Mennyiség/kg	kg/fő*
Csomagolási papír hulladék	103.700	3,92
Csomagolási műanyag hulladék	62.925	2,38
Csomagolási fém hulladék	4.530	0,17
Csomagolási üveg hulladék	96.530	3,65

*Az érték számításánál Jászberény lakosságát a 26.404 fő értékkel, a KSH 2017. január elseji adata alapján vettük figyelembe

Sajnos a fenti értékek jelentősen elmaradnak az OHKT-ban az alábbiak szerint előírtaktól:

Papír 10 kg/fő/év
 Üveg 6 kg/fő/év
 Műanyag 4 kg/fő/év
 Fém 1 kg/fő/év

Az elmaradás több okra vezethető vissza, de a szakma egyöntetű álláspontja, hogy az értékek alapvetően túl magasan lettek megállapítva. A fenti értékeket a közszolgáltatónak minden településen el kellene érni a KSH szerinti lakosság szám vonatkozásában. Egyszerű példával ez azt jelenti, hogy 130-140 db másfél literes PET palackot kellene visszagyűjteni a csecsemőktől a szép korúakig minden lakostól. Ugyanez 0,5 literes sörös dobozban 31 db lakosonként, aminek teljesítését tovább nehezíti a hulladék lakos általi értékesítésének a lehetősége. Természetesen nagyon sok szelektíven gyűjthető anyag kerül a kukákba is, illetve az illegális hulladék közé, sokat elégetnek sajnos, ami jelentősen szennyezi a levegőt. Elmondható, hogy bár vannak eredményeink a szelektív hulladékgyűjtés terén, de még sok a tennivalónk is. Sajnos a tevékenység fejlesztéséhez szükséges források nem állnak rendelkezésre a közszolgáltatónak fizetett szolgáltatási díjban, amely legtöbb esetben a gyűjtés, a szállítás és a kezelés költségeit sem fedezik.

Hulladékudvar üzemeltetésének tapasztalatai (mennyiségek)

Fontosnak tartjuk egy olyan fenntartható hulladékgazdálkodási rendszer kialakítását, amely elősegíti a lakosság környezettudatos gondolkodását, és erősíti annak szemléletét. Ezért a JVV NZrt. a lakossági hulladékudvart szakképzett személyezettel üzemelteti, ahol a háztartásban keletkező veszélyes, speciális kezelést igénylő, valamint az újrahasznosítható hulladékok átvételét végezi. A hulladékudvarok szolgáltatásait a lakosság veheti igénybe,

térítésmentesen. A jászberényi hulladékudvar szilárd burkolattal rendelkezik, a tárolók gépjárművel jól megközelíthetők.

A hulladékudvar folyamatos működésével reményeink szerint hosszabb távon csökkenni fog a lomtalanítások során kihelyezett, illetve az illegálisan lerakott hulladékok mennyisége.

A hulladékudvarban összegyűjtött hulladékot mennyiségben és fajtánként a következő táblázatban mutatjuk be a megadott időszakra vonatkozóan:

Megnevezés	2017. október – 2018. szeptember/kg
étolaj és zsír	469
elektronikai hulladék	13.891
veszélyes elektronikai hulladék	12.780
festéklakk hulladék	4.120
zöldhulladék	23.190
elemek, akkumulátorok	111
motorolaj hulladék	628
szennyezett csomagolási hulladék	742
növényvédő szer hulladék	536
használt nyomtató toner	335
olajszűrők	50
vizes bázisú festékek	1.207
csomagolási papír hulladék	6.504
csomagolási műanyag hulladék	910
csomagolási fém hulladék	156
csomagolási üveg hulladék	5020
vegyes beton	264.710
lomhulladék	38.924
használt autógumi	9.017
fénycső	72
Összesen:	383.372

A város a beruházásai során törekszik a bontott anyagok újrahasznosítására (Malom projekt-meglévő anyagok felújítása és megtartása. Zöld város projekt-felszedett bazalt kockakövek újrahasznosítása/újrarakása

A fejlesztés célja a volt „Fecske-Malom” újrahasznosítása, gazdaságélénkítést és közösségépítést célzó funkciók betelepítése, ezzel hasznos és városképi szempontból vonzó létesítmény létrehozása (napelem, zöldtető, lépcső a Zagyva sétányra, játszótér).

Ártalmatlanítás

Illegális hulladéklerakás rendszeres ellenőrzés és megszüntetése

Az illegális hulladéklerakás ma Magyarországon az egyik legsúlyosabb környezeti probléma, amely érinti azt az ingatlantulajdonost, akinek az ingatlanára azt lerakják, és azt is, aki e cselekményt elkövette. Újabban az illegális lerakás helyszínei közé a szelektív hulladékgyűjtő szigetek is felsorakoztak.

Egyesek nemes egyszerűséggel helyezik a gyűjtők mellé háztartási hulladékukat, különböző göngyölegeket, veszélyes anyagokat, bútorokat, bármit, ami otthon feleslegessé vált, de újabban többször találkozunk azzal a megoldással is, hogy egyszerűen csak a házukkal szomszédos közterületre, közútra helyezik ki a lakosok a hulladékot.

Folyamatos és rendszeres lakossági panasz van a szelektív hulladékgyűjtő szigetek környékére. Gyakorlatilag hiába szeretné ezeket a lakosság egy része rendeltetésszerűen használni, az illegálisan elhelyezett hulladéktól olykor hozzá sem férnek, mert helytelenül használja a Jászberényiek egy része a szelektív hulladékgyűjtő szigeteket. Minden mindennel keveredik, és tovább fokozza a helyzetet az illegálisan elhelyezett kommunális hulladék. Bizonyos esetekben még veszélyes hulladék is található a szigetekeken elhelyezett illegális hulladékok közt.

Az illegális hulladéklerakás ellen a JVV NZrt. folyamatosan együttműködik a várüzemeltetési irodával és közterület-felügyelettel, hogy a lehető leghamarabb és leghatékonyabban felszámolásra kerüljenek a már kialakult illegális hulladéklerakók. A JVV NZrt. folyamatosan végzi a hulladékgyűjtő szigetek takarítását és tisztántartását, illetve az illegális lerakások felszámolását, melynek következtében az alábbi mennyiségű **illegális hulladékot** gyűjtöttünk össze:

Megnevezés	2017. október – 2018. szeptember/kg
Kommunális hulladék	72.010
Építési bontási hulladék	89.690
Föld és kövek	128.570
Zöldhulladék	8.580

A munkák finanszírozását döntően az Önkormányzat biztosítja.

Folyamatos harcot vívunk az illegális hulladéklerakás területén, és mindent megteszünk városunk tisztasága érdekében, de szigorú hatósági intézkedések nélkül nem csökkenthető rövidtávon az illegális hulladéklerakás mennyisége.

Jászberényben a **régi hulladéklerakó** a város K-szélén, a Jászberény 0270/4 hrsz-ú ingatlanon található. Az ingatlan nagysága kb. 19 ha, amelyből a rendezett hulladéktest kb. 8,5 ha-t vesz igénybe. A lerakó 2002-ben került bezárásra, azt követően hulladékbehordás nem volt. A rekultivációjára 2013-ban került sor, ekkor végleges rétegrendű lezárást építettek ki.

2017. évben a Jászberény, 0270/4 helyrajzi számon nyilvántartott „kivett szemétklerakó telep” megjelölésű ingatlan a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Földhivatali Osztályának 800042/4/2017. számú telekalakítási engedélyezés tárgyú határozata alapján megosztásra került, így a depónia a 0270/48 hrsz.-ú ingatlanon helyezkedik el.

A Jász-Nagykun-Szolnok megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály JN-07/61/00235-05/2018. számú határozatában együtemű rekultivációval, végleges rétegrenddel lezárt rekultivált hulladéklerakó utógondozását 2023. szeptember 30-ig engedélyezte.

Az engedély előírásai szerint a monitoring kutakat évente egyszer vízszintmérés mellett akkreditált laboratóriummal az engedélyben meghatározott komponensekre kell bevizsgálni.

A 2018. évre vonatkozó vizsgálati eredmények az alábbiak voltak:

Komponens	M.E	JBf-1	JBf-2	JBf-3	JBf-4
vízszint	m	1,10	0,65	1,45	0,64
pH		7,25	7,32	7,22	6,88
vezetőképesség	$\mu\text{S/cm}$	6910	2850	3540	10000
KOIps	mgO_2/dm^3	13,3	8,7	2,9	43
Szulfát	mg/dm^3	1280	230	270	2140
Nitrát	mg/dm^3	<5	<5	<5	5330
Nitrit	mg/dm^3	0,24	0,02	<0,01	72,0
Klorid	mg/dm^3	1410	442	856	445
Foszfát	mg/dm^3	0,25	<0,06	0,25	1,01
Ammónium	mg/dm^3	0,05	0,37	0,02	4,8
Nátrium	mg/dm^3	1630	487	552	642
Kálium	mg/dm^3	0,3	1,1	1,5	726
Magnézium	mg/dm^3	226	116	136	604
Kalcium	mg/dm^3	146	81,2	161	1010
Ag	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	<1	<1	<1	<1
As	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	14,7	28,5	2,5	8,1
B	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	440	510	280	5350
Ba	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	23,7	58,0	89,4	253
Co	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	2,2	1,2	1,7	16,1
Cr	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	3,3	1,0	1,4	4,3
Cu	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	5,8	<0,5	2,4	22,3
Hg	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	<0,2	<0,2	<0,2	<0,2
Mo	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	9,2	23,3	6,5	18,9
Ni	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	17,7	6,9	11,0	79,4
Pb	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	<0,5	<0,5	<0,5	<0,5
Se	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	<1	<1	<1	3
Sn	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	<1	<1	<1	<1
Zn	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	1,3	1,2	2,2	6,9
TPH (C5-C40)	$\mu\text{g}/\text{dm}^3$	<50	<50	<50	<50

V. KÖRNYEZETBIZTONSÁG

Vészhelyzetekre vonatkozó tervek felülvizsgálata minden évben megtörténik, illetve ha indokolt egyéb esetben, évközben is kiegészítésre kerül.

A katasztrófák megelőzése és az ellenük való védekezés nemzeti ügyé, a védekezés egységes irányítása állami feladattá vált. A rendszer kialakításáért és működtetéséért az állam felelős. A katasztrófák elleni védekezést elsősorban a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a nem hivatásos polgári védelmi szervek és az egyéb bevonható szervek valósítják meg.

A 2012. január 1-jén hatályba lépett, az egységes katasztrófavédelmi rendszert létrehozó jogszabályok, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat.), valamint a katasztrófavédelemről és

a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kat. Vhr.) meghatározza a települések katasztrófavédelmi besorolásának szabályait és az elégséges védelmi követelményeket.

- A Kat. Vhr. 76. § (1) bekezdés alapján „A katasztrófavédelmi szempontból I. és II. veszélyességi osztályba sorolt településen a polgármester közbiztonsági referenst jelöl ki.”
- A jogszabály, továbbá a 6/2012. számú BM OKF Főigazgatói utasítás alapján a kijelölt közbiztonsági referenseket, valamint azok helyetteseit képzésben kell részesíteni.

Jászberény Város közbiztonsági referense és helyettese képzése 2012 év végén lezajlott, ezt követően felállt a közbiztonsági referens intézménye, mely koordinációs, terv előkészítési, adatkezelési feladatokat lát el a Katasztrófavédelem, a Magyar Honvédség és a település között.

Az egyes veszély-, illetve katasztrófa-helyzetek hatékony megelőzése, az élet és anyagi javak megóvása érdekében az ország településeit az adott település vonatkozásában lefolytatott kockázatbecslési eljárást követően katasztrófavédelmi osztályokba kellett sorolni.

Jászberény Város *a települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól* szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII. 11.) BM rendelete alapján a II. katasztrófavédelmi osztályba került besorolásra az alábbi indoklás szerint:

Jászberény város a Zagyva folyó jobb partján terül el. Erősen veszélyeztetett ár-, illetve közepesen veszélyeztetett belvízi veszélyeztetés szempontjából. A város területén elhelyezkedő nagy számú ipari objektum miatt számolni kell a létesítmények általi veszélyeztető hatással, a veszélyes anyag szabadba kerülésének kockázatával, valamint egy küszöb érték alatti üzem általi veszélyeztetéssel. A településen áthalad a 31. sz. és a 32. sz. másodrendű főút vonal ezért számolni kell a veszélyes áruk szállítása során bekövetkező balesetek kockázatával is. A rendkívüli időjárást, valamint a földtani veszélyforrások közül a földrengés veszélyeztetést közepes kockázatként értékeltük. Egyéb eredetű veszélyek között a felszíni és felszín alatti vizek sérülékenysége, a humán és az állatjárvány (nagy létszámú állattartó telepek), továbbá a lakosság alapvető ellátását biztosító infrastruktúrák sérülékenysége, mint kockázati tényező került értékelésre.

- Katasztrófavédelem szakmai támogatást nyújt számunkra, szoros együttműködés keretein belül végezzük az éves felülvizsgálatokat aktualizálásokat
- A települési veszélyelhárítási tervezés aktualizálásának folyamata 2014 évben lezárult a Katasztrófavédelem által elfogadásra került, mely munka során a polgári védelmi beosztások illetve mozgósítási tervek is naprakészékké váltak. 2014 évben a közel 300 taggal rendelkező szervezet részére felkészítést tartottunk a Katasztrófavédelem, a Közép-Tisza Vidéki Vízügyi Igazgatóság, a Magyar Mentő segítségével. A törvényi előírás szerint a polgári védelmi kötelezettek számára háromévente szükséges ezt megismételni, a következő felkészítés tervezett ideje 2017 novembere.

- 2018 évben is számos egyéb ellenőrzésre került sor, melyeket minden évben szükséges felülvizsgálni, mint a belterületi vízelvezetők éves felülvizsgálata, veszélyes fák felmérése, az önkormányzati védművek felmérése.
- A település 10 db riasztóeszközzel rendelkezik, melyek a város különböző pontjain kerültek elhelyezésre még évekkel ezelőtt, a riasztóeszközök felmérését a Katasztrófavédelem által illetve önállóan is minden évben elvégezzük, a nem működő eszközök javítása és cseréje 2014 évben lezárult, jelenleg kettő eszköz nem működőképes, javítása folyamatban van.
- Rendkívüli téli időjárásra történő felkészülés keretében végrehajtott feladatok értelmében a hóhelyzetre való felkészítést a JVVN ZRT. végzi. A Jászberényi Szent Erzsébet Kórház a továbbiakban is fenntartja melegebb befogadó helyét egy esetleges katasztrófavédelmi helyzet bekövetkeztekor.
- Az Megyei Védelmi Bizottság illetve a Helyi Védelmi Bizottság feladat kiosztásának megfelelően a település mindent megtesz a feladatok szakszerű és időben történő végrehajtásának.

VI. KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

A környezeti neveléssel és oktatással kapcsolatos tevékenységek leírását az óvodától az általános iskolákon át, a középiskoláig az 1. számú melléklet tartalmazza.

A nem kifejezetten környezetvédelmi jellegű helyi rendezvényeket is fel kell használni a környezeti tudatformálásra

A Jászberényi Állat- és Növénykertben megrendezésre kerülő környezetvédelmi témájú előadások, programok

Állatkertünk ma már a növekvő környezeti problémákkal teli világban működik. Élőhelyek elvesztése, éghajlatváltozás, környezetszennyezés és még megannyi fenyegető veszély leselkedik az állat- és növényfajok sokaságára. Ebben a helyzetben az állatkertek és akváriumok még fontosabb szerepet játszanak a természet védelmében, mint valaha. Állatkertünk szakemberei hagyományosan sokat tesznek az állatokért, ugyanis minden rendezvénye illetve napi tevékenysége kapcsolódik a környezetvédelemhez, hiszen ez az állatkerti oktatási tevékenységünk fő eleme. A látványteretéseink nem a szigorúan vett előadások, mert nem tartják be annak formai követelményeit. Ezek a bemutatók, előadások az állatok kifutói előtt zajlanak, - az állatokat „használva” szemléltető eszközül, - és gyakran a látogatókkal kötetlen beszélgetésekké alakulnak. Naponta 12 alkalommal tartunk látványteretéseket, ezek között olyan is van, amikor a látogatók aktívan is részt vehetnek a programban pl.: vaddisznóetetés, vagy közvetlenül találkozhatnak egy-egy állattal pl.: kígyó, tatu, csótány, pingvinséta stb.

Látogatóink közül minimum egy etetésen mindenki részt vesz, de sokan vannak, akik több bemutatóra is elkísérnek bennünket, így a programban résztvevők száma messze meghaladja a 100.000 főt egy évben.

A beszámolási időszak jelentősebb programjai:

1. **Családi Halloween**, 2017. 11. 04. –Tökös látványteretése, természetismereti, családi vetélkedő, töklámpás szépségverseny.
2. **Lépés indulj!**, 2017. 11. 11. Pingvinséta indítása. Ez a programunk terveink szerint március közepéig tartott volna, de január elején a madárinfluenza miatt le kellett állítani. Így is több száz vendégünk vett részt a programban.
3. **Madarak karácsonya**, 2017. 12. 16. – Madárkalács készítés. Az elkészült csemegéket mindenki magával vihetette és kiakaszthatta a kertjébe, erkélyére az „otthoni” madaraknak.
4. **Lássuk a medvét!**, 2018. 02. 02. – A medvék és árnyékuk megfigyelése a látogatókkal illetve szervezett csoportokkal, néphagyományhoz kötődő megfigyelések a természetben.
5. **IV. Akvarisztikai és Terrarisztikai Börze**, 2018. 04. 1. és 2. - Hobbiállat tartás népszerűsítése, tanácsadás, vásár.
6. **Családi Nap**, 2018. 04. 22. –Természetismereti vetélkedővel, bátorságtesztel, tudáspróbával, különböző ügyességi feladatokkal vártuk az állatkert látogatóit.
7. **Dreamnight at the Zoo**, 2018. 06. 01. – Sérült és fogyatékkal élő gyerekek állatkerti programja a nemzetközi kezdeményezéshez kapcsolódva 13. alkalommal került megrendezésre. Állatok testközelben, állatsimogatás, nem szeretem állatok bemutatása (kígyók, csótányok, patkány...).
8. **Zoo Tábor**, 2018. 06. 25. – 08. 17. – 6-10 éves gyerekek környezettudatos viselkedésének kialakítása, élménypedagógiai módszerekkel, a hagyományoknak megfelelően vechtai gyerekek is részt vettek a táborban.
9. **Állatkerti Éjszaka**, 2018. 08. 31. – Éjszakai állatkerti program az országos állatkertek éjszakájához kapcsolódva. Éjszakai állatok bemutatása (pl.: tatu), látványteretéshez kapcsolódó előadások, fényfestés, ugrálóvár, tűzzsonglőrök tették színessé az éjszakát.

TOP-2.1.2-15-JN1-2016-00005 kódszámú „Városi környezetjavító intézkedések és gazdaságfejlesztési beavatkozások Jászberényben” elnevezésű projekt:

1. Jelenleg az alábbi projekt elemek kivitelezésére vonatkozó Vállalkozási szerződés megkötése van folyamatban:

Lehel vezér tér és Polgármesteri Hivatal udvar zöldfelületek növényállományának rekonstrukciója. Fásorok rekonstrukciója, minőségi utcabútorok elhelyezése, közúthálózat, járdák, parkolóhelyek fejlesztése a Holló András és Déryné utcákban valamint a Lehel vezér téren. Lehel vezér téren és a Polgármesteri Hivatal udvarán csapadékvíz hasznosítást lehetővé tevő infrastruktúra kiépítése. Fürdő utcai parkoló kiépítése.

2. A "Városi piac rekonstrukciója" projektelem tekintetében közbeszerzési eljárás van folyamatban.

A piac rekonstrukciójával a projekt közvetve hozzájárul a helyi gazdaság erősödéséhez, munkahelyteremtéshez és a népességmegtartáshoz (belső imázs erősítésével).

Fenntartható fogyasztói szemlélet kialakítása

Helyi termékek, ökológiai gazdálkodásból származó termékek piacának ösztönzése, figyelemfelkeltés

Jászberény Városi Önkormányzat Gazdasági és Tulajdonosi Bizottsága pályázatot hirdetett agrárgazdasági tevékenységet folytató gazdálkodók, őstermelők, illetve agrárgazdasággal foglalkozó civil szervezetek részére

A pályázat célja:

A pályázat a felnövekvő nemzedék egészségi állapotát, a települési környezet- és egészségtudatosság erősítését, az egészséges és korszerű táplálkozás, az egészséges életmód helyi népszerűsítését és a helyi agrárgazdaság fenntartható fejlesztését szolgálja.

Pályázati kategóriák:

- az ökológiai gazdálkodásra átváltó, ökológiai gazdálkodást folytató mezőgazdasági termelők ellenőrző-tanúsító szervezeti éves tagsági díjának megtérítése, átvállalása;
- az ökológiai gazdálkodást elindító mezőgazdasági termelők talajvizsgálat díjának megtérítése, átvállalása;
- a helyi ökotermékek piacra jutását segítő bizonyos marketing költségek (szórólap, prospektus, kiadvány, újonnan létrehozott honlap) finanszírozása, átvállalása;
- nemzetközi ökovásárokon, ökokiállításokon való igazolt részvétel támogatása;
- biogazdálkodó OKJ tanfolyam megszervezése, a tanfolyamon, képzésen való igazolt részvétel támogatása, képzési költség átvállalása;
- ökológiai gazdálkodást népszerűsítő rendezvények, szakmai napok, helyszíni bemutatók, szakmai konferenciák szervezésének, lebonyolításának támogatása;
- biogyümölcs nap, bio zöldség nap, bio élelmiszer nap és kóstoló megszervezése és támogatása a város köznevelési intézményeiben,
- ökológiai gazdálkodásra történő átváltásból származó igazolt többletköltségek finanszírozása.

A pályázati felhívásra 3 db pályázat érkezett, melyek közül 2 db volt érvényes, így összesen 1.500.000 Ft támogatásban részesültek a pályázók.

TOP-2.1.1-15-JN1-2016-00001 kódszámú „Malom Konferencia és Rendezvényközpont fejlesztése Jászberényben” elnevezésű projekt célja a volt Fecske-Malom élelmiszeripari funkciójú ipari telephelyének rekonstrukciója és funkcióváltása, továbbá a barnamezős terület újrahazsnosítása és új tartalommal történő megtöltése, amely Jászberényben és a térségben gazdasági és közösségfejlesztési hatással is bír.

A telek udvarán található, a fő épülettömbtől elkülönülő raktárak elbontásra kerülnek, tekintettel arra, hogy a jelenlegi építészeti koncepcióba elhelyezkedésük és egyéb építészeti paramétereik nem illeszthetők be. Így az eredeti Fecske-malom „kiszabadítása” történik meg, ezzel visszahozva a régi (eredeti) épület kubusát és hossz tengelyét. Az épületrészek bontásával egy közösségi udvar jön létre. A teleknek speciális érintkezési felülete van a Városi Zagyva parttal és az ott húzódó sétánnyal, ami jelentős hasznosítási lehetőséget tartogat a város számára a projekt keretében.

A fejlesztés során létrehozandó funkciók:

- Kereskedelmi és szolgáltató tevékenység (üzlet, büfé)
- Szabadidős/wellness és városi sport tevékenységek (mozgástermek, irodák, közös használatú helyiségek/épületrészek)
- Konferencia és rendezvényközpont (konferenciaterem, rendezvénytermek, foglalkoztatók, tárolók, melegítőkonyha, közös használatú helyiségek/épületrészek).

A tervezett Malom – Konferencia és Rendezvényközpont egy önkormányzati tulajdonú multifunkcionális épületkomplexum, amely üzleti alapon működtetett, ugyanakkor mivel a kulturgazdaság szereplőinek is otthont ad, a közösségépítés céljait is szolgálja. A Malom fejlesztése stratégiai megalapozottságú, azaz az ITS nevesíti, a projekt a város második számú kulcsprojektje.

Jelenleg a kivitelezésre vonatkozó közbeszerzési eljárás előkészítése zajlik.

Helyi média anyagának alakítása, befolyásolása, a környezeti érték megjelenítése céljából

A környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítésében a JVV NZrt. kiadásában megjelenő városi hetilap, a Jászkürt Újság, illetve annak internetes portálja, a BerényCafé kínál lehetőséget, továbbá a Trio Rádióval együttműködve több alkalommal voltak a szemléletformálással kapcsolatos riportok, tájékoztatók.

Folyamatosan tájékoztatják a város lakosságát a mindennapok teendőiről, a hulladékok egyes típusainak elszállításáról, a megváltozott időpontokról, az akciókról (szelektív, veszélyes, zöldhulladék gyűjtés, lomtalanítás), másrészt elemző írásokban érveltek a jászerényi hulladékudvar szerepéről, a TeSzedd akció jelentőségéről, a komposztáló edények hasznáról és használatáról, a fontosabb témákban akár 6-8 megjelenéssel.

Tudósítások jelentek meg természeti környezetünk védelméről, faültetésekről, a városi Zagyva, a Hajta, a Neszűr megóvásáról, az oda szervezett sporteseményekről, a külterületi utak szabályos használatáról és karbantartásáról.

Továbbá nyilvánosságot kaptak az önkormányzat és a JVV NZrt. környezettudatos erőfeszítései mellett a civil egyesületek városszépítő, óvó megmozdulásai is.

Csak 2018. III. negyedévében a Jászkürt Újságban - a Főszerkesztő úrtól kapott tájékoztatás szerint-a fenti témák kapcsán az alábbi számokban, az alábbi cikkek jelentek meg:

- 2018/27. (07.05.)
Problémák és megoldások - 1 old (képviselőtestületi ülés- előterjesztés a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás megvalósításával kapcsolatos feladatok teljesítésére)
- 2018/28-29 (07.12.)
Séta az állatkertben – 10. old. (fényképek)
Hármaskerületi aratóverseny – 1. old
- 2018/30. (07.26.)
Lakossági fórum – geotermikus erőmű létesítése 2. old.
Pályázat agrárgazdaságban tevékenykedők részére – 2. old.
A magyar dinnye dicsérete – 10. old.
- 2018/31. (08.02.)
Tájékoztató az erőműről – 1. old
Aktív bejárás és fórum – 1.old.
- 2018/32-33. (08.09.)

- Ahol a méhek ott az egészség – 1. old.
- 2018/34. (08.23.)
Rövid rendkívüli testületi ülés -1. old. (épülő geotermikus erőmű)
- 2018/38. (09.20.)
Egy nap autók nélkül - 1. old., 5. old (autómentes vasárnap- környezettudatos életmód)
Agrárgazdasági pályázat – 2. old.
Kérdések, kérdések, kompromisszumok – 3. old. (lakossági közmeghallgatás – csapadékvíz elvezetés, hulladékgyűjtő edények,)
- 2018/39. (09.27.)
Belvárosi bejárás – 1. old,2. old (Buszállomás parkosítása, piacnál fák ültetése)

Ez a felsorolás is mutatja, hogy gyakorlatilag heti szinten foglalkozik az újság az aktuális, környezetvédelmet is érintő kérdésekkel.

Környezettudatos szemléletformálás

A környezetvédelem, természetvédelem témájú rendezvények és intézményi indíttatású programokat támogatja az Önkormányzat

A **Lehel Vezér Gimnázium** 20. alkalommal rendezte meg a 2 napos Természet- és Környezetvédelmi Tudományos Diákszimpóziumot, amelynek lebonyolítását a Városüzemeltetési Bizottság 150.000 Ft-tal támogatta.

A **Szent István Körúti Egységes Gyógypedagógiai Intézet** (továbbiakban: iskola) Örökös Ökoiskola és Madáriskola a környezetében elhelyezkedő ún. Zagyvaparti Ligetes gondozására, fejlesztésére vonatkozóan támogatási kérelemmel fordult a Jászberényi Polgármesteri Hivatalhoz.

Az iskola környezetnevelési programjának szerves részét képezi a „Ligetes” gondozása. Az iskola diákjai és pedagógusai évek óta fontosnak tekintik a terület védelmét, az ott található növények állatok megismerését

Az iskolának – a sérült gyerekek és szülők részvételével – továbbra is célja a Zagyvaparti ligeterdő gondozásának folytatása, tudatos védelme, valamint a biodiverzitás terén szerzett ismeretek gazdagítása hagyományos és új elemek bevonásával.

A kérelem szerint az alábbi rövid távú célokat kívánták megvalósítani:

- A biodiverzitás növelése érdekében fás szárú növények ültetése
- Bemutató tanösvény létrehozása, amely lehetővé teszi a táj fontos értékeinek bemutatását.

A helyi környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek működésének támogatása

A Szent István Körúti Egységes Gyógypedagógiai Intézet (5100 Jászberény, Szent István körút 22.) Örökös Ökoiskola, Madárbarát iskola programjában, tevékenységében kiemelten szerepel a környezeti nevelés, a szűkebb és tágabb környezet védelme.

Tanulói értelmileg enyhe-, középfokban, és halmozottan sérült gyerekek. Számukra a tapasztalati tanulás nemcsak az egyéni fejlődést segíti, hanem a beilleszkedés, elfogadás alappillére is egyben.

Környezetvédelmi tevékenységük jellemző iránya kapcsolódik a város, a közvetlen környezet megismeréséhez, védelméhez.

Az intézmény az Iskolakert Hálózat tagjaként 32 ágyásból álló iskolakertet működtet. Minden osztálynak van ágyása, amelyben olyan konyhakerti növényeket termesztnek, amelyek felhasználhatók a tanórákon szemléltetésre, vizsgálódásra, fogyasztásra sőt „eladásra” is.

A tanulók munka közben tanulják meg a hazai, saját termesztés fontosságát az egészséges táplálkozás érdekében.

Az Iskolakert Országos Hálózat által szervezett országos illetve nemzetközi konferenciákon az iskola előadással, műhelymunkával és kiállítással szerepelt.

A fentiekben ismertett tevékenységeket helyszíni bejárások, rendezvények alkalmával is láthattuk és igényként fogalmazódott meg, hogy magas ágyások telepítésével az autista gyermekek is biztonságosan részt tudnának venni a kertészeti munkákban.

A Leier Hungária Kft. által fejlesztett, magas ágyásokhoz való elemrendszer alapanyaga: Durisol®, azaz híg betonnal átitatott– mineralizált – faforgács, ami egy formába sajtolva megszilárdulása után, egy az időjárási viszonyoknak, de még a tűznek is ellenálló anyag, mindemellett kis fajsúlya miatt könnyű vele dolgozni.

A **Magyar Környezeti Nevelési Egyesület** az idei évben a jászberényi Szent István körúti Egységes Gyógypedagógiai Intézetet kérte fel az országos találkozójának megtartására, az Önkormányzattal közösen végzett környezetvédelmi tevékenység elismeréseként.

Az országos találkozó megtartására 2018. szeptember 14-16. között kerül sor Jászberényben.

A program keretei között került sor az Iskolakertben a magaságyás és a Zagyvaparti Ligetesben a tanösvény átadására.

A 2 db Leier Durisol magaságyás ára : **252.235.-Ft.**

A településen jelentkező legfontosabb területek feldolgozása, a hiányosságok folyamatos ismertetése

Az elmúlt évekhez hasonlóan városunkban továbbra is az illegális hulladéklerakás okozza a legnagyobb problémát. A JVV NZrt. folyamatosan végzi az Önkormányzattal megkötött szerződés alapján az illegális hulladékok – mind a kül-, mind a belterületen – gyűjtését és kezelő-ártalmatlanító telepre történő szállítását, amely komoly terhet ró városunkra és a JVV NZrt.-re egyaránt.

Az illegális módon lerakott hulladék szennyezi a környezetet és súlyos közegészségügyi veszélyeket is rejt magában. Például rovarok és rágcsálók elszaporodásához vezet, amelyek szerepe az egyes fertőző betegségek terjesztésében közismert. A hulladékokban lévő baktériumok, bomlástermékek a helytelen hulladék elhelyezés esetén, a csapadékvízzel beszivároghatva a talajvízbe juthatnak szennyezve azt.

A JVV NZrt. a hulladékgazdálkodás területén egy közérthető és cselekvésre ösztönző tájékoztatást és szemléletformálást dolgozott ki, amely a szelektív hulladékgyűjtés ösztönzésére irányul. Pl. tájékoztató dokumentumok, kiadványok készítése, kommunikációs kampányok – helyi rádióban, televízióban való tájékoztatás,- szervezése a hulladékok keletkezésének megelőzéséről, a hulladékok elkülönített gyűjtésének lényegéről, módjáról és a helyes hulladékgazdálkodási gyakorlattól.

A helyi termékeket kínáló rendezvények támogatása. A helyi termelői piac népszerűsítése

A térségben régebbre nyúló hagyománya van a kézműves tevékenységeknek, és az élelmiszer jellegű, helyi termékek előállításának. Erre a lakosság részéről is nagy fogadókészség van. A térségben jelenleg is nagyobb számú aktív kézműves dolgozik, és ők helyi rendezvényeken és állandó értékesítési pontokon rendszeresen árúsítják termékeiket. A helyi termék előállítás támogatását és erősödését a JVV NZrt. azzal támogatja, hogy az üzemeltetésében lévő piaccsarnok kiemelt területén közel 50 db asztalt biztosít a Jász Piacért Egyesület részére,

melyeken kizárólag a helyi és közeli települések őstermelői árusíthatnak. Az Egyesület 2017-ben jelentős, 50%-os kedvezménnyel vehette igénybe a kijelölt helyeket.

A lakosság tájékoztatása a helyi környezet állapotáról a jelen környezetvédelmi programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámolóban történik, amelyet a lakosság a jaszbereny.hu honlapon tekinthet meg.

A közintézmények környezettudatos működésének megtervezése és kialakítása (pl.: energiatakarékos megoldások, szelektív hulladékgyűjtés,)

KEHOP-1.2.1-18-2018-00183 kódszámú „HELYI KLÍMASTRATÉGIÁK KIDOLGOZÁSA, VALAMINT A KLÍMATUDATOSSÁGOT ERŐSÍTŐ SZEMLELETFORMÁLÁS” elnevezésű projekt benyújtásra került, melynek célja a klímaváltozás településünket érintő hatásainak és várható következményeinek megismertetése a lakossággal és a társadalmi-gazdasági szereplőkkel, ami széleskörű szemléletformáló tevékenységet és tudásmegosztást vár el. A klímastratégia kidolgozása során szükséges az érintettek (döntéshozók, szakmai és civil szervezetek, gazdasági szereplők) minél szélesebb körű bevonása, ami többféle rendezvény során valósul meg, ahol lehetőség nyílik a tájékoztatásra és a véleménycserére. A kidolgozandó klímastratégiához kapcsolódóan 2 db konferencia megtartása szükséges az érintett szereplők részvételével. Az első konferencia célja a résztvevők érzékenyítése a klímaváltozással kapcsolatos problémakörre, igényfelmérés, ötletgyűjtés, tájékoztatás a stratégia kidolgozást megelőzően. A második konferencia célja az elkészült klímastratégia tervezetének megvitatása, véleményeztetése, cselekvési alternatívák bemutatása, az egyes résztvevők cselekvési lehetőségeinek bemutatása. A rendezvényekkel elérni kívánjuk, az figyelemfelkeltő akció legyen. A településen megrendezésre kerülő családi klímanap az óvodában program célja, hogy közvetlen, személyes formában, a rendezvényen és a kapcsolódó kiadványokban megszerzett ismeretek segítségével javuljon a településen a lakossági (családi) fogyasztók életminősége és csökkenjenek az őket érintő környezet-egészségügyi hatások. Az alacsony szén-dioxid kibocsátást szem előtt tartó életvitel ösztönzése mellett a rendezvények során elérhető szemléletformálás sajátos célja rávilágítani arra, hogy a családoknak, háztartásoknak többoldalúan, tudatosabban kellene ellátniuk saját energia igényüket, mindezt praktikus tudás, gyakorlati ismeretek átadásával segíti elő a családi klímanap.

VII. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETMINŐSÉG

Épített környezet

Fecske-Malom komplex hasznosítása

TOP-2.1.1-15-JN1-2016-00001.kódszámú „Malom Konferencia és Rendezvényközpont fejlesztése Jászberényben” elnevezésű projekt benyújtásra került, mely fejlesztés célja az volt, hogy a „Fecske-Malom” újrahazsnosításával, gazdaságélénkítést és közösségépítést célzó funkciók kerüljön betelepítésre, ezzel hasznos és városképi szempontból vonzó létesítmény jöjjön létre (napelem, zöldtető, lépcső a Zagyva sétányra, játszótér)

Lehel Sport és Szabadidő Központ fejlesztése

A Jászberény, Gorjanc sétány 8792 hrsz alatti ingatlanon lévő Sportcsarnok felújításának és bővítésének kivitelezési munkái kerültek elvégzésre. A Sportcsarnok bővítés során a kiszolgáló épületrész egy emeletet kapott, a bejáratnál új fogadótérrel bővült, amelyben a feljutáshoz szükséges lépcső is elhelyezésre került. Az emeleten egy tárgyaló valamint egy

kondicionáló helyiség készült, illetve olyan előtér es galéria alakult ki, amely lelátóként működhet. A meglévő fűtési rendszer korszerűsítésre kerül valamint a küzdőtér parketta burkolata is felújításra került.

Két híd kiépítése: Szabadtéri színpad irányába ill. a Szántai kert felé a sport létesítmények megközelítése érdekében

TOP-7.1.1-16-2016-00021 kódszámú "Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösség-szervezés Jászberényben" elnevezésű CLLD pályázat 50%-os támogatáscsökkentéssel pozitív elbírálásban részesült. Jászberény Helyi Községi Fejlesztési Stratégiájában (HKFS) Községi tevékenységeknek helyet adó szabadtéri helyszínek fejlesztése célmeghatározásán belül, lehetőség nyílt akár ezen fejlesztés megvalósítására is. Pályázat nyertessége esetén a Helyi Akciócsoport (HACS) írhat ki pályázatokat a HKFS-ben foglalt céloknak megfelelően. A pályázati felhívástól - a pályázat nyertesének kiválasztásáig az Irányító Hatóság ellenőrzi a folyamatot.

Egy gyaloghíd építése tervezett a Margit-sziget és a Szabadtéri színpad bejárata között.

Az önkormányzati tulajdonú épületállomány adatainak nyilvántartása, és az erre épülő karbantartások, felújítások megtervezése és végrehajtása

Épületállomány adatainak nyilvántartása:

A Magyarország helyi önkormányzatairól 2011. évi CLXXXIX. törvény 110. § (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzat tulajdonába tartozó vagyonelemekről – ide értve az épületeket is – kormányrendeletben meghatározott módon nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletszabályokat az önkormányzatok tulajdonában lévő ingatlanvagyron nyilvántartási és adatszolgáltatási rendjéről szóló 147/1992. (XI. 6.) Korm. rendelet rögzíti. A kormányrendelet rendelkezéseit figyelembe véve kerül sor az önkormányzati tulajdonú épületek adatainak nyilvántartására is.

Karbantartások, felújítások:

Az önkormányzati tulajdonú ingatlanok karbantartása és felújítása – tárgyév-re vonatkozóan – az Város éves költségvetésével egyidejűleg kerül megtervezésre figyelemmel az ismert igényekre és a Város pénzügyi teherbíró képességére.

Az ingatlanok karbantartása, illetve felújítása – az ingatlan kezelőjének/használójának függvényében – a JVV NZrt.-vel, illetve az intézmények bevonásával valósul meg

Környezetbarát építési anyagok, folyamatok, technológiák előnyben részesítése az önkormányzati beruházások során

TOP-1.4.1-15-JNI-2016-00026 Új, 6 csoportos városi bölcsőde kialakítása Jászberényben A pályázat megvalósítása során egy új, hat nevelő csoportos bölcsőde épület létesül. Az épület anyaghasználatára jellemző, hogy egyrészt a tradicionális Kárpát-medencei modellt használja, másrészt olyan anyagok kerültek betervezésre, amelyek a hazai építési gyakorlathoz jól illeszkednek. Falazott vakolt és téglaburkolatos kerámiafalak, magastetős fa fedélszék, hódfarkúcserep és fémlemezfedés, faszerkezetű teraszok jelennek meg az épületen.

Általánosságban elmondható, hogy a fejlesztések során előnyben részesítjük az új környezetbarát technikákat. Kifejezetten igaz ez az energetikai fejlesztéseink során.

Városi Óvodák és bölcsőde fejlesztése

TOP-1.4.1-15-JNI-2016-00008 kódszámú „A jászberényi Szivárvány Óvoda és Városi Bölcsőde egy óvodai intézménnyé való átalakítása és fejlesztése” elnevezésű projekt:

A Jászberény Városi Önkormányzat fenntartásában lévő, Jászberény, Szent István krt. 18. sz. alatt lévő Szivárvány Óvoda épülete nem felel meg a mai követelményeknek, sem épületenergetikai szempontból, sem az időközben módosult nevelési-oktatási törvényi előírásoknak való megfelelés szempontjából. A projekt megvalósítása után egy óvodai intézménnyé kerül átalakításra. A beruházás megvalósítása során a bölcsőde funkció megszüntetésre kerül. A pályázattal által megvalósítandó feladat:

1. az épület belső átalakítása az óvoda funkciónak megfelelően
2. az épület energetikai korszerűsítése
3. projektarányos akadálymentesítés

TOP-1.4.1-15-JNI-2016-00026 kódszámú „Új, 6 csoportos városi bölcsőde kialakítása Jászberényben” elnevezésű projekt:

Jászberényben, a Magyar utcában egy új építésű 6 nevelőcsoportos bölcsőde épület létesítése. Jászberény Városi Önkormányzat pályázati forrás felhasználásával egy új, hat csoportos bölcsődei intézmény kialakítását tervezi. A bölcsőde három fő elemre és a közöttük kialakuló térre tagolódik. A nyugati szárnyra amelyben elsősorban a konyha és kiszolgáló terei kaptak helyet, az északi szárnyra, amely a személyzeti rész, és a délkeletre néző, íves, foglalkoztatókat és kiszolgáló tereiket magába ölelő szárnyra. A három fő alaprajzi elem között található a felülvilágítókkal és magasabb légtérrel kialakított központi aula.

TOP-1.4.1-15-JNI-2016-00032 „A Jászberényi Református Egyházközség Gólya Óvodájának bővítése új bölcsődei épületszárny építésével” elnevezésű projekt:

A kedvezményezett a Jászberényi Református Egyházközség, aki fenntartója és működtetője a Jászberény, Kossuth L. u. 35. alatti ingatlanon található óvodának. A projekt megvalósítása során a meglévő épület bővítése történik meg. A bővítés után az új épületszárnyban 12 fős, 0-3 éves gyermek elhelyezését biztosító bölcsőde létesül. A kivitelezési munka elvégzése után az ingatlanon működő óvodai egység valamint a létesítendő bölcsőde egymást kiegészítve, de a funkciók egymást nem zavarva tudnak működni

Városi piac rekonstrukciója, hűtőház építése

A "Városi piac rekonstrukciója" projektelem tekintetében közbeszerzési eljárás van folyamatban.

Kígyó u. 12. sz. népi műemléki épület és környezetének felújítása és hasznosítása

Népi Építészeti Program 2017. pályázat célja a jelenleg üresen, helyi védettség alatt álló, önkormányzati tulajdonú, belterületi ingatlan épületének külső és belső felújítása, valamint fűtéssel és vizesblokkal történő kiegészítése, tekintettel az állagmegóvásra és értékmegőrzésre az utókor számára. A fejlesztést követően az ingatlan és épülete szervesen integrálható lesz a város épített értékeinek struktúrájába, ezzel elősegítve az ingatlanhoz kapcsolható funkcióbővítés lehetőségét.

Zöldterület gazdálkodás

Állat és Növénykert öko-turisztikai célú fejlesztése

TOP-1.2.1-15-JN1-2016-00015 Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés-Jászberény és Jászdózsza települések összefogásával.

A projekt keretében Jászberény és Jászdózsza települések valósítanak meg turisztikai fejlesztéseket. Jászberény esetében az állatkert területén kerül kialakításra egy ökoturisztikai látogatóközpont, valamint egy tematikus játszótér.

Jászdózsán a Kápolna-Domb régészeti feltárására, ezzel összefüggésben (a feltárt leletek bemutatása vonatkozásában) a könyvtárárpület felújítására kerül sor, továbbá sor kerül a Tájház, a Tábori emlékház, illetve a Bollók emlékház felújítására és turisztikai célú hasznosítására. A támogatási kérelem a Felhívás területspecifikus mellékletének 1.2. pontjában szereplő, elkülönített fejlesztési célok/forrás felhasználási keretek közül a Jászság és Szolnok-Törökszentmiklós-Martfű térség számára elkülönített indikatív keretösszegre irányul.

A TOP-1.2.1-15-JN1-2016-00015 számú támogatási szerződés alapján a projekt összesen 299,999 millió Ft támogatásban részesült, amelyből 179,999 millió Ft Jászberényben kerül felhasználásra. A támogatási szerződés 2017 szeptemberében jött létre. Jelenleg a közbeszerzési eljárás folyik. A projekt várható fizikai befejezése 2019. év nyarán tervezett.

Meglévő zöldfelületek megőrzése, növelése, parkosítás, minőségi javítás

A JVV NZrt. végzi az ún. „zöldrendelet” és a „városüzemeltetési” szerződése szerint feladatkörébe tartozó zöldfelületek karbantartását.

Feladat a fűvel borított területek rendszeres nyírása (az egyes területeken kijelölt gyakorisággal), a levágott fű elszállítása. A korábban erre a célra vásárolt John Deere típusú célgép sok, fáradságos emberi munkát váltott ki: kaszál, összegyűjti a nyiradékot, felrakodja a tehergépjárműre.

A feladat a fás szárú növények esetében előír nyesést, gallyazást, szükség esetén kivágást, pótlást, sövénynyírást, a lehullott avar, termés, virágzat összegyűjtését és elszállítását. Hőségriadó esetén locsoló tehergépjárművekkel öntözik a sekély gyökérzetű fákat.

Jászberény város belterületén 5 db közparki automatalocsoló berendezés található. Ezeken a helyeken a rendszeres öntözés hatására lényegesen szebbek, zöldebbek a növények. Mivel évről-évre magasabb a hőmérséklet, és érezhetően nagyobb a szárazság (lásd idei évet) célszerű lenne a város központi részén további zöldterületeket bevonni az automataöntözéssel ellátottak közé.

A belváros területén a pozitív szemlélet elérése érdekében területrendezés történt a következő helyszíneken: Mozipark, Conselve park kikopott gyepfelület felújítása, rézsűk tömörítése és talajpótlás felülettel, 21 db gyeppótló növények ültetése, illetve a Szent László 31. mellett kialakított játszótéren 40 db fagyal pótlása meglévő sövénybe kiegészítve új, zárható kapukkal biztonságossá tette a gyerekek számára a területet.

A Zagyvaparti sétányon szomorú fűzfa ültetéssel és pótlással gazdagodott a folyó menti sétány, így ezen a szakaszon a JVV NZrt. fenntartási állománya kb. 118 db fűzfa csemetére terjed ki. A Nádor úti híd és a Fahíd között található, a Zagyva folyó mindkét partján felülete és a házak, épületek fala közötti rész eróziójának megelőzésére 2016 ősz folyamán megvalósult koncepciónak (a rézsűk füvesítése, a padok környékének dúsabb növényborítása, valamint az árnyéktűrő „igénytelenebb” növények felhasználásával) további fenntartása.

Kiszáradt fák eltávolítása

A 2018. évben Jászberény belterületén található parkokban, játszótereken, illetve magáningatlanok előtti közterületeken 30 db teljesen kiszárad, illetve kevésbé esztétikus megjelenésű fa helyzetének feltárására került sor. Ezek a kiábrándító kinézetű (nem szép látványt nyújtó) fák rontották a város összképéről alkotott benyomást, ezért a közterületi zöldfelületek minőségi javítása céljából megszervezésre került az eltávolításuk.

Gallyazási munkák

Szintén a zöldfelületek minőségének korrigálása céljából, de többnyire lakossági, illetve képviselői kérelmeken alapuló gallyazási igények kerültek előtérbe. Ezért a 2018. évben körülbelül 50 db fának a gallyazása lett elvégezve intenzív növekedés megállításából, valamint elöregedett faágak eltávolításából kifolyólag.

Fatelepítés

A Jászberény belterületén lévő, Városi-Zagyva mentén húzódó fasor egyedeinek állapota az elmúlt évek során az időközönként fellépő viharkárok következményeként fokozatosan romlott. A 2016. év tavaszától elkezdődött a folyópartot övező fasor megújítása.

A korábban kivágott fák pótlására, illetve a fasorban lévő foghíjas területek beültetésére a 2017. év végén **30 db** nagyméretű **szomorúfűz** (*Salix alba* 'Tristis'), azaz 3x iskolázott, 16/18 cm törzskerületű csemete beszerzésének előkészületei zajlottak. A helyszínre szállításukat követően pedig a 2018. év tavaszán a facsemeték elültetésére került sor.

A szózásra alkalmazott megfelelő anyagok kiválasztása

A közterületek környezetminőségével kapcsolatban meg kell említenünk a JVV NZrt. köztisztasági feladatainak végzését.

A város útjait (nem a Közútkezelő Kht. kezelésébe tartozó utak) 2 db seprűs gépjárművel rendszeresen takarítják. Az átkelőhelyek környékét, a gyalogjárdákat, köztereket, parkokat, játszótereket rendszeresen takarítják, karbantartják. A buszmegállókat (85 db) takarítják, karbantartják, a kézi hulladékgyűjtő edényzeteket az előírt rendszerességgel ürítik. A díszkutatokat, csobogókat és automataöntöző berendezéseket üzemeltetik. A városi padokat (465 db) karbantartják, festik, szükség esetén deszkázatukat cserélik.

A téli időszakban (november 15 – március 15.) a városi kezelésű közutak, kerékpárutak, gyalogjárdák (a szerződésünk szerint a cég hatásköre alá tartozók) síkosság-mentesítéséről, hóeltakarításáról gondoskodnak.

A JVV NZrt. fokozottan figyel a környezetbarát termékek alkalmazására a jégmentesítés során. A kalcium-klorid (CaCl₂) a leghatékonyabb környezetbarát jégmentesítő, és egyben a legelterjedtebb tartós pormegkötő anyag. Alkalmas mind a megelőző kezelésre – havazás, eső előtti kijuttatás – mind az utókezelésre a már lehullott csapadék, hó kialakult jégpáncél olvasztására. A CaCl₂ nátriummentes, és nem képez maradvány anyagot, továbbá alacsony hőmérsékleten sem fagy meg. Vízzel történő oldatképződése során exoterm folyamat jön létre, aminek hatására hő szabadul fel, ezzel gyorsítva fel a jégolvasztás folyamatát. A talajba jutva kiszorítja a nátriumot, ami elsődlegesen felelős a talaj szikesedéséért.

A JVV NZrt. a fentebb leírtaknak megfelelően a belváros területén egyre több - legfőképpen az EU forrásból felújított - területen tért át a NaCl helyett a környezetkímélő CaCl₂ és fűrészpör, illetve faforgács alkalmazására a síkosság-mentesítési munkák során, a fokozott állagvédelmük érdekében.

A tájvédelmi értékek érvényesítése a településfejlesztés, rendezés során

A helyi védelemmel kapcsolatos előírásokat a 2017. október 01-től hatályos, a településképp védelméről szóló **18/2017.(IX.14.) önkormányzati rendelet** tartalmazza. A rendelet mellékletét képezi a védett épített értékek (1. sz. melléklet) és a védett zöldfelületi értékek (2. sz. táblázat) felsorolása.

A Jászberény Város Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló **4/2017.(II.20.) önkormányzati rendelet** 7. §-a tartalmazza a természeti táj és értékek védelmére vonatkozó előírásokat.

Csemetekert

A 2018. évben csemetekertből **3 db gömbkőris és 7 db magas kőris** facsemete kiültetése valósult meg, melyek Jászberény város közterületeire.

A helyi lakosság és intézmények bevonása a települési zöldfelületek tervezésébe és fenntartásába.

2013 nyarán a Jászberény Városi Önkormányzat lakossági fórumot hívott össze a Jászberényben található társasházak közös képviselői részére, melynek témája volt a társasházak környezetében lévő közterületek gondozás céljából történő átadása. A sorozatos egyeztetéseket, illetve a területek lehatárolását követően végezetül 11 társasház tartotta érdemesnek az Önkormányzattal történő ez irányú együttműködést.

A 2018. évben a már korábban csatlakozott társasházak valamennyien folytatták a területeik gondozását. Új csatlakozás nem történt ebben az évben. Összesen **18 db társasház, illetve 1 db egyesület** gondozza és fejleszti az Önkormányzat tulajdonában lévő, haszonkölcsönbe adott, összesen **48249 m²** nagyságú közterületi zöldfelületet.

A kórház környékén a közterület rendezése

TOP-3.1.1-15-JN1-2016-00013 számú „Kerékpárosbarát fejlesztések Jászberényben” elnevezésű projekt alapján megvalósult:

1. Kórház-Rét-Szent Imre hercegút szakasz: Kórház – Rét utca: 443 m, (160 m gyalog és kerékpárút, 283 m kerékpársáv) ; Szent Imre herceg út : 717 m kerékpársáv hosszban.;

2. Szelei úti kerékpárút szakasz – 280 méter hosszú közlekedési létesítmény kerül kialakításra. 24 db parkoló állás kerül kiépítésre

Negyvennyolcasok terének rehabilitációja

TOP-3.1.1-16-JN1-2017-00004 számú pályázat: „Fenntartható települési közlekedésfejlesztés Jászberény belvárosában” A projekt keretében felújításra kerül az autóbusz pályaudvar és környéke, a Thököly utca- Rákóczi út csomópontjában jelzőlámpás kereszteződés kerül kialakításra. Megújul továbbá a 48-asok tere és szilárd burkolatot kap a Thököly utcai parkoló is.

VIII. A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG MEGŐRZÉSE, TERMÉSZET-ÉS TÁJVÉDELEM

A meglévő tervek és programok aktualizálása a védelem alá helyezési eljárásokat követően

A 34/2003.(VI.30.) sz. önkormányzati rendelet (az épített és a zöldfelületi értékek helyi védelméről) 2017. szeptember 30-án hatályát veszítette. A helyi védelemmel kapcsolatos előírásokat a 2017. október 01-től hatályos, a településkép védelméről szóló 18/2017. (IX.14.) önkormányzati rendelet tartalmazza.

A rendelet mellékletét képezi a védett épített értékek (1. sz. melléklet) és a védett zöldfelületi értékek (2. sz. táblázat) felsorolása.

A helyi jelentőségű védett természeti értékek fenntartása

Az eltelt 1 évben több, a városképet meghatározó középület megújult. A város pályázati lehetőséggel támogatja a társasházak homlokzatainak felújítását. A helyi védett ingatlanok felújításának támogatására 2016 után 2018-ban is sikeres pályázatot írtunk ki. A 2017-es költségvetésben erre a célra rendelkezésre állt 2.000.000 ft, azonban pályázat nem érkezett. A 2018-as költségvetésben a helyi védett épületek felújításának támogatására 1.000.000 ft áll rendelkezésre. Jelenleg a szerződéskötés folyamata zajlik a sikeres pályázókkal.

A helyi védelem alatt álló épületek jelenleg nincsenek megjelölve táblával.

Együttműködés a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Klímavédelmi stratégiában megfogalmazott célkitűzésekben, beavatkozási intézkedésekben és szemléletformálásban

Jász-Nagykun-Szolnok Megye Klímastratégiája (továbbiakban: Klímastratégia) elkészült, amely három nagy témakörben állított fel célokat és fogalmazott meg beavatkozásokat:

- az ÜHG kibocsátás csökkentése (mitigáció, dekarbonizáció),
- az alkalmazkodás (adaptáció)
- a szemléletformálás.

A Klímastratégia mitigációs célkitűzései és intézkedései:

M-1. célkitűzés: közlekedésből származó ÜHG kibocsátásának csökkenése

M-2. célkitűzés: épületek energia-felhasználásának racionalizálása

M-3. célkitűzés: megújuló energia részarányának növelése az energiatermelésben

Az Önkormányzatunk által tett beavatkozások a Stratégiában megfogalmazott mitigációs intézkedési javaslatokkal összhangban az alábbiak:

Önkormányzati intézmények energetikai korszerűsítése

A beavatkozás keretében szükség szerint megvalósulnak az építészeti beavatkozások (homlokzat hőszigetelés, nyílászáró csere, stb.) illetve gépészeti korszerűsítések.

- TOP-3.2.1-15-JN1-2016-00012 számú pályázat „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Gróf Apponyi Albert általános iskola épületének energetikai korszerűsítése”
- TOP-3.2.1-15-JN1-2016-00011 számú pályázat „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Bercsényi úti általános iskola épületének energetikai korszerűsítése”
- TOP-1.4.1-15-JN1-2016-00008 számú pályázat „A jászberényi Szivárvány Óvoda és Városi Bölcsőde egy óvodai intézménnyé való átalakítása és fejlesztése”

Kerékpárút hálózat fejlesztése a fenntartható települési közlekedésfejlesztés és az aktív környezetbarát turizmus jegyében

A megye kerékpárút hálózatának fejlesztése a munkába járás és az aktív turizmus érdekében; kerékpárhasználat népszerűsítése

- TOP-3.1.1-15-JN1-2016-00013 számú „Kerékpárosbarát fejlesztések Jászberényben”
- TOP-3.1.1-16-JN1-2017-00004 számú pályázat: „Fenntartható települési közlekedésfejlesztés Jászberény belvárosában”

IX. AZ EMBERI EGÉSZSÉG VÉDELME NEK KÖRNYEZETI LEHETŐSÉGEI

A helyi levegőtisztaság-védelem érdekében megfelelő kommunikáció és lakossági tájékoztatás

A lakosság az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat honlapján tájékozódhat a hatályos jogszabályi előírásokról, valamint a légszennyezés hatásairól. (<http://www.levegominoseg.hu/manualis-merohalozat>)

A manuális mérőhálózatban 2017. évben 89 településen folyt a légszennyezettség vizsgálata, ezen belül nitrogén-dioxid mintavétel 81 településen, kén-dioxid mintavétel 10 településen, ülepedő por mintavétel pedig 21 településen történt.

A nitrogén-dioxid és kén-dioxid mintavétel naponta illetve kétnaponta, ülepedő por mintavétel pedig 30 napos ciklusban történik.

Jászberényhez legközelebb automata mérőhely Szolnokon található, illetve Jászberényben (Lehel vezér tér 18.) manuális mérőhely még továbbra is üzemel.

A levegő minősítését a mérőhelyek körzetében az ún. légszennyezettségi index alapján végzik, amely a mért koncentrációtól függően a kiváló, és az erősen szennyezett között 5 minőségi csoportot különböztet meg.

	1	2	3	4	5
Nitrogén-dioxid ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Kiváló	Jó	Megfelelő	Szennyezett	Erősen szennyezett
órás átlag	0-40	40-80	80-100	100-400	400-
24 órás átlag	0-34	34-68	68-85	85-130	130-
Éves átlag	0-16	16-32	32-40	40-80	80

1. táblázat Légszennyezettségi index

A légszennyezettségi index szerinti értékelés tekintetében a rendelkezésre álló teljes 2017. évi adatállomány alapján éves határértékhez viszonyítva **Jászberény jó (2)** minősítést kapott.

Légszennyező anyag típusok	Éves határérték $\mu\text{g}/\text{m}^3$	24 órás határérték $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Nitrogén-dioxid	40	85

2. táblázat A légszennyezettség éves és 24 órás egészségügyi határértékei

Település	Éves átlag	24 órás átlagok alapján				
Jászberény		Maximum	Elméleti adat (db)	Tényleges mért adat (db)	Adat (%)	Határérték túllépés (db)
2011	25,98	110,85	365	354	96,99	4
2012	17,59	57,98	366	324	88,52	0
2013	23,96	82,5	365	297	81,37	0
2014	27,68	100,2	365	334	91,51	2
2015	23,61	96,2	365	334	91,51	5
2016	37,79	133,76	366	336	91,8	18
2017	28,9	113,76	365	322	88,22	1

3. táblázat Jászberény, NO₂ mérési eredmények (2015. év, $\mu\text{g}/\text{m}^3$, forrás: Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat)

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Földhivatali Osztályán a parlagfű mentesítéssel kapcsolatos ellenőrzéseinket 2018. július 1-től kezdődően végeztük az illetékességi területünkhöz tartozó 18 településen.

Az ellenőrizendő illetékességi területünk külterület és zártkert vonatkozásában összesen 102.077,7342 ha.

Jászberény település közigazgatási területén (külterület, zártkert) végzett ellenőrzéseink során 124 db elektronikus jegyzőkönyvet rögzítettünk és továbbítottunk a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Növény és Talajvédelmi Osztályára (a továbbiakban: növényvédelmi hatóság) részére, amelyekből 56 nemleges jegyzőkönyvet jelentett, mert a bejelentésre történő helyszíni szemle során megállapításra került, hogy parlagfűvel nem volt fertőzött a terület vagy pedig az ellenőrzés időpontjára végrehajtották a parlagfű elleni védekezést. Továbbá 68 db parlagfűvel fertőzött területre vonatkozó jegyzőkönyvet rögzítettünk, a területet tekintve pedig 86,6894 ha-on került parlagfüves poligon felmérésre 137 helyrajzi számot érintően, illetve tájékoztatom, hogy a fertőzött területek mentesítésére irányuló kényszerkaszálások elrendelése a növényvédelmi hatóság hatásköre.

A 2018. évi parlagfű elleni közérdekű védekezés időszakára általánosságban jellemző, hogy a parlagfű fejlődése és növekedése augusztus hónap közepén indult meg intenzívebben az akkor lehulló csapadék hatására, így az olyan területek esetében is jelentős mértékű fertőzés volt tapasztalható, ahol a gabonák betakarítása után a tarlóhántást a földhasználók elvégezték.

A Földhivatali Osztályhoz érkezett lakossági bejelentésekre vonatkozóan a tavalyi évhez képest még hatványozottabban jellemző volt a rendkívül jelentős számú Parlagfű Bejelentő Rendszerben rögzített bejelentés, amelyeknek nagy része megalapozatlan volt, mert a beazonosított helyszínen sem parlagfű fertőzés, sem pedig más gyomnövények meglepedése nem volt jellemző a területekre vagy pedig a parlagfű fertőzöttség mértéke nem érte az 5 %-ot sem.

A JNSZ MKH Szolnoki Járási Hivatal Növény- és Talajvédelmi Osztálya 2017. évben 31 db eljárást indított Jászberény külterületén, melyben 15 db növényvédelmi bírságot szabott ki. 9 db közérdekű védekezést elrendelő határozatot hozott, összesen 26,4016 hektár volt a parlagfűvel érintett Földhivatal által átadott területek nagysága. 2018. évben eddig 121 eljárást indított Jászberény külterületén, 8 db bírság került kiszabásra (még folyamatban van a legtöbb ügyben a bírságok kiszabása). 38 db közérdekű védekezést elrendelő határozatot hozott, összesen 19,5615 ha érint a parlagfűvel érintett és Földhivatal által átadott területek nagysága.

A hivatalunkhoz érkezett lakossági bejelentések a Parlagfű Bejelentő Rendszeren keresztül érkeztek.

GÖRDÜLŐ BEJÁRÁS

a város kerékpárútjain

**2018. szeptember 16.
vasárnap
9.00-10.30**

Gyülekező mind a négy helyszínen: 9.00 óra Indulás: 9.30 óra

1. helyszín: Hatvani út vége Zagyva híd
2. helyszín: Gyöngyösi út - Kaspás u. kereszteződése
3. helyszín: Jászteki út - Szent István krt. kereszteződése
4. helyszín: Hatvani út - Electrolux elkerülő út kereszteződése

**KERÉKPÁROZZ, GYALOGOLJ,
SÜTIZZ, FAGYIZZ!**

GYERE EL TE IS a Gördülő bejárásra, és szerezd be az akciós kupont!

Ez a kupon 20% kedvezményre jogosít szeptember 30-ig az akcióban résztvevő fogadóknak, cukrászdáknak. Erkezni gyalog, vagy kerékpárral, mutasd fel a kupont, és kérd a kedvezményt a megjelölt helyeken, az üzlet által megjelölt termékekre!

[illegible]

Jászberény Városi Önkormányzat a 2018. évben is, immár 14. alkalommal csatlakozott az Európai Mobilitási Hét (2018. szeptember 16-22.) figyelemfelhívó akcióhoz. A programok lebonyolítását, a Jászkerület Kulturális és Művészeti Közhasznú Nonprofit Kft., mint közreműködő szervezet végezte, az Önkormányzat felkérésére.

A városi közlekedés egészségre és környezetre gyakorolt negatív hatásai miatt életre hívott Európai Mobilitási Hét fő célkitűzése, hogy mind többekhez jusson el az eseménysorozat üzenete: „értelmes és helyes a környezetkímélő közlekedési módok, a közösségi közlekedés, a kerékpározás vagy akár a gyaloglás mellett döntenünk a mindennapokban.

Programunk igyekezett az autóhasználat helyett a környezetbarát alternatívákat és közlekedési módokat előtérbe helyezni, a szokások megváltoztatására és a fenntartható közlekedésre irányítani a figyelmet. Ezen kívül központi témák voltak az alternatív, és megújuló energiaforrások, az ésszerű hulladékgazdálkodás, a városi levegő tisztábbá tételének kérdése, ezáltal a városban élők életminőségének javítása.

Idén is fontosnak tartottuk, a főként kerékpárosokra, gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok megismertetését, ismertebbé tételét. Remélhetőleg a jelen programunk keretében megismert szabályok, evidensnek tűnő törvényszerűségek, olykor rosszul ismert szabályok újragondolása, segítségére lesznek a lakosságnak a balesetmentes közlekedésben.

Az Európai Autómentes Nap 2018. szeptember 16-án vasárnap a megszokott, nagy sikerrel zajlott. A program egyik fő rendezvényeként Gördülő bejárást szerveztünk a város kerékpárútjain, melyhez bárki, bármilyen emberi erővel hajtott járművel, vagy gyalogosan is csatlakozhatott. Az Autómentes Napon 9.00 órakor a város négy fő kivezető útja mellett futó kerékpárútjain, négy kerékpáros csoport indult el a központi rendezvényre. A regisztrációt követően együtt haladt a kerékpáros, gördülő csoport és bejárta a város szinte összes

kerékpárútját. A központi rendezvényre érve (Lehel vezér tér) minden résztvevőt hasznos, a kerékpározással, mozgással kapcsolatos ajándékkal vártunk.

A Gördülő bejárás sikeresen megtörtént, kb. 380 fő részvételével. Minden csoportot a Jászkerület Nonprofit Kft. egy kollegája, illetve egy-egy „közszerelő” kísért. A rendőrség munkatársai a csoportok élén haladva minden kiemelt helyszínen tájékoztatást adtak az adott helyet érintő helyes közlekedési normákról, szabályokról. Segítségükkel a város kerékpárosai a jövőben önmagukra és az autósokra nézve is biztonságosabban közlekedhetnek.

A programelem célja volt a balesetmentes kerékpáros közlekedés népszerűsítése a városban, valamint ráirányítani a figyelmet a kerékpárutak helyes használatának a jelentőségére.

A Gördülő bejárás során minden résztvevő egy-egy láthatósági mellényt, illetve kerékpár villogópárt kapott, melyeket a későbbiekben a kerékpáros, gyalogos közlekedés során jól tudnak hasznosítani.

A színpadi műsorok keretén belül 10.00 – 18.00 óráig mutatkoztak be a város sportoló csoportjai, illetve a különböző mozgásformákkal foglalkozó csapatok. Örömteli volt, hogy új csoportok is jelen voltak az eseményen. A rendezvényt sportágválasztóval is egybekötöttük, így bizonyos mozgásformákat, sportokat, akár egész nap is ki lehetett próbálni. A színpadi műsorok fő attrakciója, idén is a triál show volt.

A közlekedési, környezettudatos totót külön készítettük el az alsós, felsős, középiskolás és felnőtt kategóriákban. Emellett készítettünk külön környezetvédelmi feladatlapokat is. A helyes kitöltők természetesen jutalmat, ajándékot kaptak.

A program részét képezte a nap folyamán az ökológiai lábnyom kiszámítása is.

A kerékpár, görkorcsolya, műanyag motor, roller ügyességi versenyek most is nagyon népszerűek voltak, kategóriánként díjaztuk a helyezetteket.

Nagy érdeklődést mutatkozott az egész nap folyamán a spinning kerékpárok iránt, melyet a program teljes ideje alatt kipróbálhattak az érdeklődők.

A Magyar Vöröskereszt Jászsági Területi Szervezete Ifjúsági Csoportja elsősegélynyújtási, balesetkezelési szituációkkal és az újraélesztési gyakorlat bemutatásával segítette az ismeretek bővülését.

A JNSZ Megyei Kormányhivatal Jászberényi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya egészségügyi mérésekkel, szűrésekkel, és életmódbeli tanácsadással, valamint kézműves foglalkozással, totókkal, játékokkal járult hozzá a rendezvény sikeréhez.

A JVV NZrt. bemutatta Jászberény új házhoz menő szelektív hulladékgyűjtési programját. Helyet kapott a komposztálás folyamatának bemutatása, a komposztáláshoz szükséges eszközök igénylési lehetőségének megismertetése. A JVV NZrt. kollégái totóval, játékokkal, rajzversennyel, ajándékokkal, kukásautó bemutatóval készültek a rendezvényre.

A program elmaradhatatlan partnere volt idén is a Jászberényi Rendőrkapitányság. Az Autómentes Napon a Megelőzési és Tanácsadási Konferencia rendezvénysorozat újabb állomásaként megrendezésre kerülő program során ismét itt volt a népszerű ingyenes kerékpárgravírozás és nyilvántartásba vétel, rendőrségi szakmai eszközök bemutatója, bűn- és balesetmegelőzési program, animációs KRESZ teszt felnőtteknek, kerékpáros pálya kicsiknek, közlekedési színezők, rajzoló, „ittas szemüveg” használata, valamint a drogok, az alkohol és a dohányzás veszélyeiről szóló kiadványok népszerűsítése.

A Jászberényi Hivatásos Tűzoltóság idén is készült az Autómentes Napra: tűzoltó gépjárművek, szakmai eszközök bemutatójával.

A Magyar Honvédség Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság évek óta partnerünk az autómentes napon. Hatástalanított fegyverekkel, katonai toborzással tették színesebbé a programot.

Az Egészségfejlesztési Iroda programjai is szerves részét képezték a bemelegítő torna, a mozgásszervi, és a dietetikai tanácsadás által az autómentes napnak.

A Jászsági Kábítószerügyi Egyeztető Fórum is képviseltette magát a rendezvényen.

Az idei Európai Mobilitási Hét, tartalmas előadásokkal végződött, „Balesetmentes közlekedés óvodásoknak, kisiskolásoknak” címmel. A gyermekek az Ifjúsági Házban hallgathatták meg az interaktívan szórakoztató, és pedagógiai céllal felépített előadásokat.

„Kerékpározz, gyalogolj, sütizz, fagyizz!” kampány, ebben az évben is követte 2 hétig az autómentes napot, melyben cukrászdákat kértünk fel az együttműködésre. A csatlakozó üzletek, azt vállalták, hogy aki gyalog, vagy kerékpárral érkezik az adott helyre 20 % kedvezményt kap a teljes termékkörből két héten keresztül. Ezzel is ráirányítottuk a figyelmet arra, hogy ha nem szükséges, ne autóval közlekedjünk, legyen családi, szabadidős, aktív program egy közös fagyizás, sütizés.

Összefoglalás:

Az Európai Mobilitási Hét programhoz immár 14. alkalommal becsatlakozó Jászberény városa az idei évben is hasznos programokkal készült a rendezvényre.

A program idén is azt a célt szolgálta, hogy a város lakosai biztonságosabban, kiszámíthatóbban, tudatosabban közlekedjenek, ezáltal csökkenjen a kerékpáros, gyalogos balesetek száma. A Mobilitási hét során - akár célzott csoportoknak is - több szempontból ráirányítottuk a figyelmet a helyes közlekedésre, a környezetvédelemre, környezettudatosságra is. A lakosok olyan ismereteket szerezhettek, melyeket a későbbiekben jól tudnak hasznosítani. Az Autómentes Napon kiosztott ajándékok (villogó, fényvisszaverő eszközök, ruházat) szintén a balesetmentes közlekedést szolgálják a későbbiekben.

A rendezvény részelemeit segítette a TOP-3.1.1-15-JN1-2016-00013 pályázat is.

A kerékpározás, gyaloglás fontosságán túl a fenntartható fejlődés, az ésszerű hulladékgazdálkodás, a megújuló energiaforrások használata, a globális felmelegedés visszaszorítása és összességében az élhetőbb város kialakítása és a városi életminőség javítása célok megvalósítása sikeres volt.

Ezúton köszönjük minden résztvevő és megvalósító partnerünknek a sikeres együttműködést, bízunk benne, hogy 2019-ben is legalább ilyen nívós és hasznos programot sikerült létrehozunk Jászberény Város állampolgárainak számára.

A jegyzői hatáskörbe tartozó zajos tevékenységek kezelése

Környezetvédelmi hatósági ügyben a zenét szolgáltató vendéglátó egységek üzemelésének megkezdésével kapcsolatban 2018-ban zajkibocsátási határérték megállapítására vonatkozóan összesen 3 db hatósági eljárás lefolytatására került sor.

Kerékpárút hálózat fejlesztése

TOP-3.1.1-15-JN1-2016-00013 számú „Kerékpárosbarát fejlesztések Jászberényben” elnevezésű pályázatban az alábbiak valósulnak meg 2018. október 31-ig:

1. Gyöngyösi út – Lehel vezér tér (32. számú főút) (Rácz Aladár utca – Megyeház utca közötti szakasz): elválasztás nélküli gyalog és kerékpárút 411 m hosszban.;
2. Nádor utcai kerékpárút szakasz meghosszabbítása - elválasztás nélküli gyalog-és kerékpárút 46 m hosszban. Az átépítésre került parkolóban 30 db személygépjármű parkoló került kijelölésre, melyből 2 db mozgáskorlátozottak részére kijelölt parkolóhelyként funkcionál
3. Szent István körút kerékpárút szakasz Szent István krt.-on kialakításra került elválasztás nélküli gyalog és kerékpárút nyomvonalához 966 m hosszban;
4. Mária utca, Szelei út (3117 közút) – 494 méter hosszú közlekedési létesítmény került kialakításra. Szent Kúti téren: 13 db parkoló került kialakításra, Szelei úton - Kórház előtt: 4 db parkoló került kialakításra;
5. Szelei úti kerékpárút szakasz – 280 méter hosszú közlekedési létesítmény került kialakításra. 24 db parkoló állás került kiépítésre;
6. Vásártér utca és Jász-Plasztik Kft. bekötő útja között vezetett kerékpárút: A kerékpárút összesen 1500 m hosszan létesült, ebből 1200 m épített szakasz;
7. Nagykátai úti kerékpárút szakasz felújítása (Önállóan nem támogatható tevékenységek)– meglevő elválasztás nélküli gyalog-és kerékpárút Fémnyomó utca és a Vaspálya utca közötti szakasza.

A projekt keretében kiemelt hangsúlyt kap a szemléletformálás - mind a lakosság, mind pedig az Oktatási intézmények számára.

Belterületi utak felújítása

TOP-1.1.1-16-JN1-2017-00004 számú pályázat: „Iparterületek infrastrukturális fejlesztése Jászberényben”: Rákóczi út (Sportpálya utcától - Vaspálya utcáig) útburkolat felújítás, Vaspálya utca útburkolat felújítás, Vaspálya utca minimális meghosszabbítása és kapcsolódó kamion és buszparkoló területek utépítése és hozzá kapcsolódó csapadékvíz elvezetés elkészítése. Kerekudvari út és közmű fejlesztése

TOP-3.1.1-16-JN1-2017-00004 számú pályázat: „Fenntartható települési közlekedésfejlesztés Jászberény belvárosában” A projekt keretében felújításra kerül az autóbusz pályaudvar és környéke, a Thököly utca- Rákóczi út csomópontjában jelzőlámpás kereszteződés kerül kialakításra. Megújul továbbá a 48-asok tere és szilárd burkolatot kap a Thököly utcai parkoló is.

Belterületi utak felújítása

Útfelújítás:

1. A 2017. évi útfelújítások II. üteme keretén belül elkészült az útburkolat felújítása
 - a Rácz utca Réhely u. és Rácz u. 38. közötti szakaszán,
 - a Jászai Mari utcán a Pesti út és a Jászai Mari u. 2. közötti szakaszán,

- Ferencesek terén a Hatvani út és a Ferencesek tere 3/a között, köszörásos leállósávval és a Hatvani úton a Szociális Otthonnal szemközti oldalon köszörásos leállók kialakításával
- az Ősz utca teljes hosszában,
- valamint a Lajosmizsei utcai óvodánál parkoló bővítése történt 1+3 állással

A kivitelezési munkák összértéke **bruttó 27.908.076,- Ft**

2. A 2018. évi útfelújítások keretén belül a Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének Városfejlesztési Bizottsága 97/2018. (V. 18.), 95/2018. (V. 18.) és 96/2018. (V. 18.) számú határozatai alapján a Jászberény város belterületén található

- Harcsapart - Fácán – Váltó – Gerle – Fülemüle – utcákban,
- valamint a Szép u – Kakukk utca közötti összekötő utcában bitumenemulziós útjavítás munkáinak kivitelezése történt.

A kivitelezési munkák összértéke **bruttó 37.654.120,- Ft.**

3. Elkészült a Móczár Miklós utca szilárd burkolattal nem rendelkező, meglévő földutas szakaszának útalap beépítésével történő stabilizálása.

A kivitelezés értéke **bruttó 2.362.200,- Ft.**

Járdák:

A vizsgált időszakban az alábbiak szerinti járda felújítások és építések történtek:

- közmunka program keretén belül 2000 fm, **10.300.000,- Ft** értékben
- önerős járdaépítés keretében mintegy 170 m² járda megépítését igényelte a lakosság, amelynek anyagára **bruttó 566.128,- Ft.**
- a 2018. évi körzeti fejlesztési kereten belül (külső vállalkozók által) közel 2030 m² járda felújítása történt meg, melynek összértéke **bruttó 22.076.372,- Ft.**

Játszótér létesítése

A 2018. évi körzeti fejlesztési keret terhére új játszótér létesült a Hableány és Érhát utca találkozásánál. A kivitelezés értéke **bruttó 5.333.900,- Ft.**

Önkormányzati intézmények komplex energetikai korszerűsítésének előkészítése

TOP-3.2.1-15-JN1-2016-00012 számú pályázat „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Gróf Apponyi Albert általános iskola épületének energetikai korszerűsítése”

A projekt keretében az épület energetikai fejlesztésére kerül sor, az alábbi tervezett műszaki tartalom szerint: Az épület új homlokzati hőszigetelést kap EPS rendszerben, a lapostetőt jelentősen szigeteljük. Cseréljük az előregedett fa ablakokat és a fémszerkezetű üvegfalakat is. Az új nyílászárók műanyag szerkezetek, 3 rétegű hőszigetelő üvegezéssel. A korábbi fejlesztésekben beépített hőszigetelésben megfelelő műanyag nyílászárókat és az új hőhídmentes alumínium portált meghagyjuk. Az iskola gépészeti helyiségében lévő meglévő gázkazános rendszer, illetve a meleg víztároló rendszer elbontásra kerül, helyette egy új kondenzációs gázkazán rendszer és meleg víz tároló csoport kerül telepítésre. A hőleadók, radiátorok maradnak, de a csőcsatlakozásukhoz új szabályzó szelepek kerülnek.

A projekt megvalósulási ideje: 2018. október 31.

TOP-3.2.1-15-JN1-2016-00011 számú pályázat „Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Bercsényi úti általános iskola épületének energetikai korszerűsítése”

A projekt keretében a főépület energetikai fejlesztésére kerül sor, az alábbi tervezett műszaki tartalom szerint: Az épület homlokzati hőszigetelést kap EPS rendszerben, a régi épületszárny

födémét jelentősen szigeteljük, az új épületszárny födémét a szabványnak megfelelőre vastagítjuk. Cseréljük az elöregedett fa ablakokat. Az új nyílászárók szintén fa szerkezetek, 3 rétegű hőszigetelő üvegezéssel. Az iskola gépészeti helyiségében meglévő gázkazános rendszer részben elbontásra kerül, helyette egy új talajhő-víz hőszivattyús rendszer kerül telepítésre. Az épületben levő hőleadók, radiátorok maradnak. A meleg víz készítés helyileg megoldott, amely megtartásra kerül. Az új talajhő-víz hőszivattyú működtetéséhez felhasznált elektromos többlet energia mennyiség, döntő részét a tetőkre szerelt napelemekkel biztosítjuk.

A projekt megvalósulási ideje: 2018. október 31.

TOP-1.4.1-15-JN1-2016-00008 számú pályázat „A jászberényi Szivárvány Óvoda és Városi Bölcsőde egy óvodai intézménnyé való átalakítása és fejlesztése”

A Jászberény Városi Önkormányzat fenntartásában lévő, Jászberény, Szent István krt. 18. sz. alatt lévő Szivárvány Óvoda épülete nem felel meg a mai követelményeknek, sem épületenergetikai szempontból, sem az időközben módosult nevelési-oktatási törvényi előírásoknak való megfelelés szempontjából. A projekt megvalósítása után egy óvodai intézménnyé kerül átalakításra. A beruházás megvalósítása során a bölcsőde funkció megszüntetésre kerül.

A pályázattal által megvalósítandó feladat:

1. az épület belső átalakítása az óvoda funkciónak megfelelően
2. az épület energetikai korszerűsítése
3. projektarányos akadálymentesítés

A projekt megvalósulási ideje: 2019. június 30.

BMÖFTE-1-2/2018 számú pályázat keretében megvalósult Gézengúz óvoda energetikai korszerűsítése során a külső nyílászárókat kicserélték (5 kamrás profil), homlokzati szigetelés- és fűtéskorszerűsítés is megtörtént.

ÖSSZEGZÉS

A Környezetvédelmi Programban illetve az akciótervben foglaltak megvalósítása minden évben kiemelt feladatot jelent az Önkormányzat, a szakbizottságok és az érintett intézmények, civil szervezetek számára.

A legfontosabb feladat a lakosság környezettudatos szemléletformálásán belül a felnővekvő nemzedék környezethez való hozzáállása. A környezettudatos szemlélet kialakításában a pedagógia munkának nagy jelentősége van. A gyermek még játékosan tanulhatják meg azokat a dolgokat, amelyeket később a mindennapi élet folytán készség szinten fognak alkalmazni (vízzel való takarékoskodás (fogmosás, csöpögő csap,) szelektív hulladékgyűjtés, növénygondozás, közlekedésszokások ...stb.)

A gyermekeken keresztül talán a család többi tagjaihoz is eljut a környezettudatos szemlélet üzenete, amely egyre több embernél gyakorlati tettekben is megnyilvánul.

A fentiekben leírtakat fontosnak tartva a Környezetvédelmi Programban évről-évre egyre több helyet kapnak az oktatási intézmények környezettudatos szemléletformálása vonatkozó beszámolók.

A feladatok között szerepel továbbra is a lakosság környezettudatos szemléletformálása, környezetvédelem intézményrendszerének helyi szinten történő erősítése, az anyagi források megteremtése is.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a beszámoló megvitatása után az alábbi határozati javaslatot – egyszerű többséggel – elfogadni szíveskedjen!

***Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testületének
.../2018. (XI. 14.) határozata***

***A Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámoló
elfogadásáról***

A Jászberény Városi Önkormányzat Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) a Környezetvédelmi Programban foglaltak időarányos végrehajtásáról szóló beszámolót elfogadta.

Erről értesülnek:

1. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal – Szolnok,
2. PH Városüzemeltetési Iroda – helyben,
3. Városüzemeltetési Bizottság valamennyi tagja,
4. Képviselő-testület valamennyi tagja,
5. Irattár.

Jászberény, 2018. október 29.

***Lányi László s. k.
irodavezető***

1. számú melléklet

KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE

Az oktatási intézményekben a környezeti nevelési tevékenység fejlesztése, ösztönzése

KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ERŐSÍTÉSE JÁSZBERÉNY VÁROS ÓVODAI INTÉZMÉNYÉBEN

Környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése a Pedagógiai Program alapján

Az intézmény pedagógiai programjának fő célkitűzéseinkben kiemelt:

- megismertetni a szülőföld, az itt élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét;
- a környezeti értékek, szépségek felfedeztetése, ápolás;
- a természet- és **környezetvédelem, a környezettudatos magatartás kialakítása,**
- **az ökológiai szemléletmód alakítása,** a vidék élővilágának és épített környezeti értékeinek felfedeztetése, megismertetése és annak megóvására nevelés, mely lehetővé teszi, hogy környezetükben jól tájékozódó, azt védő, a szépre fogékony, lakhelyükhöz kötődő gyermekeket neveljünk.

Az óvodák tevékenységrendszere és tárgyi környezete lehetővé teszi a gyermekek **környezettudatos magatartásának** alapozását.

A *környezetvédelem fontosságának megismertetése komplex cselekvés útján*, felfedező jellegű játékos programok által valósul meg a napi gyakorlatban.

Konkrét feladatmegvalósulások 2017. október és 2018. szeptember között

2017. október

A hagyományoknak megfelelően ebben az évben is megrendezésre került az **Állatok Világnapja a porteleki Hétszínvirág Óvodában**. A program keretében volt: lovaglás, házi kedvencek és kis állatok simogatása, állatok mozgását utánzó játékok, vadász általi bemutató, lovas farm megtekintés, állatokról szóló játékos feladatok megoldása.

Az Állatok Világnapja keretében néhány csoport gyermekei látogatást tettek a helyi Állatkertbe és a Sasközpontba.

A gyermekek részt vettek az **őszi betakarítási** munkákban, mint répa-, krumpli-, diószedés.

Az őszi munkálatok alkalmával falevelek, növényi hulladékok gyűjtése történt, gyermekméretű eszközökkel. A zöld hulladékokat elhelyezték a **komposztálóba**, mely a kiskertekben került felhasználásra.

Megismerték a gyermekek az újra papír készítését, **papírgyűjtést** szerveztek, az elszállított papírért kapott pénzből a környezetvédelméhez kapcsolódó játékokat, eszközöket vásároltak az óvodák.

Ősszel több **kirándulásra** került sor valamennyi óvodában, a szűkebb és tágabb környezet felfedeztetése a környezetünk megóvására nevelés érdekében. A közös élmény hozzájárult a környezetünkkel kapcsolatos ismeretek elmélyítéséhez.

Hulladékcsökkentési hetet szervezett a Sün Óvoda, melynek keretében ellátogattak a Hulladék-udvarba, „**Én nem használom, de másnak még jó**” jótékony célú ruhagyűjtést szerveztek.

2017. november

Az egészséges életmódra nevelő programok szervezése keretében ismerkedtek a **méhészettel** (pl. kaptárok, méhviasz stb. megismerése), volt mézkóstolás.

Zöldség, gyümölcs figurákat készítettek a szülőkkel együtt, a városi kiállításra készülve.

Az egészséges életmódra nevelő programok keretében – beszélgetés volt a védőnővel a helyes táplálkozásról, a fogápolásról, testünk ápolásáról, a környezetkímélő tisztítószer alkalmazásáról.

A Szivárvány Óvoda részt vett a bölcsődében a Városi Egészségnap rendezvényen.

2017. december

- A környezettudatos Karácsony szervezésén belül a fenyőfa díszítése természetes anyagokkal - szalma, dió, alma, toboz - történt.
- A Fürkész-, Központi-, Hétszínvirág Óvoda gyermekei **vadettetésen** vettek részt Porteleken, a közeli vadetetőbe szénát helyeztek ki az őzeknek, répát és káposztát a nyusziknak.

Egy gyermek – egy madáretető” projekten belül műanyagüvegekből, fából készültek madáretetők, amelyeket kihelyeztek az udvarokra, játszótérre, közeli fákra, megfelelő magasságban, hogy tudják a gyermekek után töltögetni és megfigyelni a madarak életét.

„Madárkarácsonyt” szerveztek az óvodák udvarán, és látogatást tettek a jászberényi Állatkertbe.

Hét óvoda 3. alkalommal a Központi Óvoda második alkalommal nyerte el a Zöld Óvoda címet.

2018. január

Valamennyi óvodánkban különös figyelemmel kísérték a gyermekek a **madarak életét**. A téli hónapokban gondoskodtak róluk.

2018. március

A tavaszi munkálatok során a gyermekek megkezdték a konyhakertek előkészítését. A folyamatosan végzett **kerti munka** eredménye, hogy idény zöldségekhez, gyümölcsökhöz juthattak a gyermekek saját munkájuk eredményeként, melyet közösen fogyasztottak el.

A **Víz Világnapjának** megünneplése során, a takarékos vízfelhasználás, vízi élővilág védelme, témákat kiemelve, a víz fontosságát, körforgását hangsúlyozva dolgozták fel a csoportok.

Látogatást tettek a Jász Múzeumba, ahol a halászat, horgászat régi, népi eszközeivel ismerkedtek.

Intézményünk önkéntes környezetvédő tevékenysége a BÉKAMENTÉS, melynek szervező tevékenységét a Kuckó Óvoda végzi a Duna-Ipoly Nemzeti Park Tápió - Hajta Tájvédelmi Körzetének területén – Farmos határában. Az intézmény 8 óvodájából a részt vevő gyermekek, három nap alatt 3 630 békát mentettek meg. 91 gyermek és 14 felnőtt vett részt a programban

2018. április

Föld Napja alkalmából földgömb kiállítást rendezett a Központi Óvoda.

A JNSZ megyei Pedagógiai Napok keretén belül **környezetvédelmi tevékenység bemutatására került sor** a Központi Óvodában. A bemutatón 25 fő vett részt JNKSZ és Pest Megye óvodáiból.

Egy gyermek – egy palánta akció keretében a gyerekek maguk ültették el virágaikat az udvarokon, majd folyamatosan gondozták azokat.

2018. május

A Madarak- és Fák Napjának ünnepe a Margit szigeten került megrendezésre. Az intézményi szintű rendezvényt nyolc állomáson kellett teljesíteni, ahol mozgásos játékok keretében szereztek ismeretet madarokról, fákról. A program az Állatkert és a Sasközpont dolgozóinak együttműködésével valósult meg.

A gyermekek interneten is nyomon követték a gólyák életét. Naponta betekintettek a bekamerázott gólyafészekbe.

A Központi Óvoda bonsai kiállítást rendezett, mely a szülőknek is érdekességgként szolgált.

2018. június

A fenntarthatóság jegyében, már hagyomány, hogy a kinőtt gumicsizmákat, beültetik a gyermekek virággal, így díszítve az óvodák udvarát.

Környezetvédelmi Világnap alkalmából a 6-7 éves gyermekek ismeretszerző, tevékenykedtető játékokban vettek részt a Fürkész Óvodában, ahol az Állatkert és a Sasközpont szakemberei tartottak ismeretterjesztő bemutatókat a gyermekeknek, a JVV NZrt. felajánlásával pedig a kukás autó kipróbálására is lehetőség nyílt.

A programhoz kapcsolódóan Jászberény Város Óvodai Intézménye szervezésében **„Váltsuk zöldre a szürke napokat!”** elnevezésű pályázatot hirdetett, amelyre újrahasznosított tárgyakkal és a témához kapcsolódó rajzokkal lehetett benevezni.

A felhívásra 73 gyermekrajz és a 163 db újrahasznosított tárgy érkezett. A legjobbak értékes díjazásban részesültek. A programot az érdeklődő pedagógusoknak, szülőknek előadás sorozat zárta.

A Fűrész Óvoda „Erdei Óvoda tábor” szervezett Felsőtárkányba, ahol felfedezték a Bükk flóráját és faunáját

2018. augusztus

Megtörtént a Gézengúz Óvoda külső szigetelése és a nyílás zárók cseréje az energiatakarékosság érdekében

2018. szeptember

Az óvodák részt vettek az Európai Autómentes napon, ahol az egészséges életmód kialakítása a mozgás fontosságának kiemelésével, a gépjárművek környezetszennyező hatásainak megismerése volt a cél.

Ezen a napon mindenki gyalog vagy kerékpárral érkezett óvodába

A Fűrész Óvoda az őszi erdei táborában - a jászok életével, szokásaival ismertette meg a gyermekeket

Folyamatos tevékenységek a környezettudatos szemlélet és gondolkodás érdekében

A környezetvédelmi nevelés beépül a napi pedagógiai munkába. A hétköznapiak során természetesen jelennek meg a fenntarthatóság elemei.

- A hulladékok szelektálása naponta folyamatosan valósult meg.
- A **műanyagpalack gyűjtése** érdekében valamennyi óvodában falra szerelt zsugorító található, melyet a gyerekek napi rendszerességgel használtak, az összenyomott palackokat szelektív gyűjtőbe helyezték a gyerekek és onnan kerül elszállításra.
- A játéktémákba olyan tevékenységeket építettek be, melyben szerepet kapott az **újrahasznosítás**, a **barkácsolás** során felhasználták a tejfölös poharakat, kupakokat, dugókat, dobozokat, flakonokat, stb.
- **Kísérletek** alkalmával tudatosításra került a levegő-, a föld- és az élő vizek szennyezettségének káros hatása a környezetre.
- Évszakonként figyelemmel kísérték a **gyógynövények** virágzását, begyűjthetőségét a környező réteken, erdőkben: május végén, június elején bodza -, kamilla -, hársfavirágot, november elején csipkebogyót gyűjtöttek a gyermekek, melyből teát készítettek.
- Az **egészséges ételmiszerfogyasztás** szokásainak alapozása érdekében hetente egy napon az óvodák zöldség-, gyümölcsnapot tartottak.
- A feleslegessé vált zöldség-gyümölcs hulladékot a gyermekek közösen helyezték el az óvodai **komposztáló**kban.
- Az **energiatakarékosság** érdekében gyermekfelelősök figyelték a lámpák használatát, illetve télen a nyitott ajtók bezárását. A tudatosítás érdekében megfigyelték a víz-, gáz- és villanyóra számlálóját, hogy milyen gyorsan forog, ha sok vizet folyotnak, vagy sok lámpa világít.
- A **csöpögő csapok** elzárására felelős gyermekek kerülnek kijelölésre
- A mosdókban a gyermekek is ügyeltek kéz- és fogmosáskor, hogy csak a **szükséges vízmennyiséget használják**.
- A feleslegessé vált mennyiséget külön edénybe gyűjtik, melyet a csoportszoba növényeinek öntözésére használnak.
- Az óvodák a csapadékvíz gyűjtésével biztosítják a növények locsolását.
- A gyermekeket értelmezhető piktogramok emlékeztetik a **takarékos energiafelhasználásra**
- A szervezett **mozgástevékenységek** kiegészültek célzott sétákkal sok esetben a **Zagyva** partra, ahol „kincseket” gyűjtöttek (pl. kavicsokat, terméseket, elhullott madártollakat, letörött ágakat, faleveleket, amelyeket ábrázoló tevékenységeken, játékban használtak), valamint a környezet tisztítását is elvégezték a gyermekek.
- Rendszeres mikro-csoportos, **kerékpár túrákon** vettek részt a gyermekek a levegő tisztaságának megőrzésére érdekében.

Környezetbarát feltételek biztosítása az óvodákban

- Az óvodák csoportszobái és egyéb helyiségei **energiatakarékos izzókkal** vannak ellátva.
- A takarékos vízfogyasztásra nevelés érdekében **hideg-meleg kevert csapvíz** áll rendelkezésre a mosdókban, a csapokra **takarékos szűrőfejek** kerültek felszerelésre.

- **Energiatakarékosak a WC – tartályok**, valamint a folyékony szappanadagolók.
- A Központi Óvodában **napkollektor** pótolja a meleg vizet.
- Valamennyi óvoda rendelkezik **komposztáló edénnyel, szelektív hulladékgyűjtőkkel, használati gyűjtőkkel**.
- A gázkazános **központi fűtések esetében szakaszos fűtés** biztosított.
- A főbejárati **ajtókon automatikus zárók** segítik a meleg levegő épületben tartását.
- Környezetkímélő, **környezetbarát tisztítószer** alkalmazására kerül sor.
- A **vegyszeres flakonok** kezelése külön történik.
- **Környezetbarát irodaszerek** vásárlása szorgalmazott.

További feladat

- A régi épületek (Fürkész-, Hétszínvirág-, Sün Sámuel-, Szivárvány (folyamatban)-, Zengő Óvoda) energiatakarékosabbá tétele (fűtéskorszerűsítés, nyílászárók cseréje, épületek hőszigetelése)

Bercsényi Miklós Általános Iskola

KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD ALAKÍTÁSA

A Bercsényi Miklós Általános Iskola (jogelőd JÁI Bercsényi Miklós Általános Iskolai Tagintézménye) a 2017/2018-as tanévben tovább folytatta azt a megkezdett munkát, amit az előző tanévben elkezdett.

Célkitűzéseink között szerepelt:

- a környezettudatos éltvitel kialakítása
- a lakóhely környezetvédelmi munkájában való aktív részvétel
- a környezeti értékek megóvása, fejlesztése

Kiemelt tevékenységeink:

- a szelektív hulladékgyűjtés fejlesztése
- kirándulások szervezése a környezetünk megismerése céljából
- az iskola környezet gondozása, ápolása, zöldítése
- tantermek, folyosók tisztasága

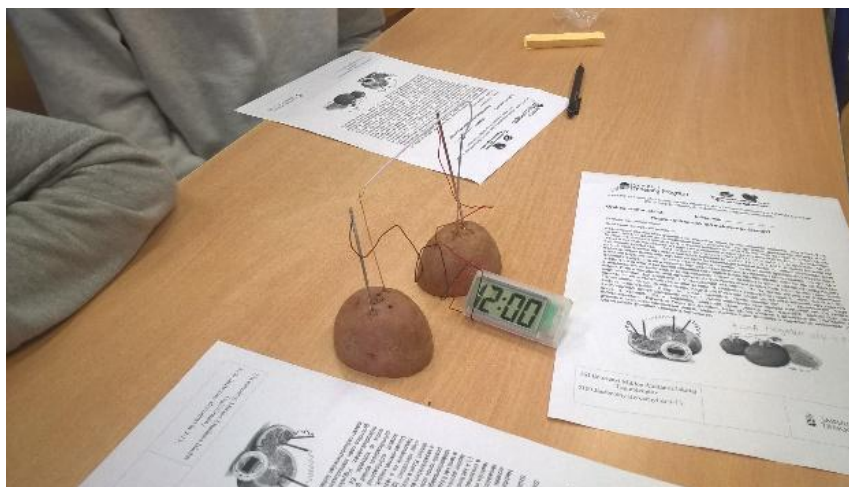
A környezetvédelem fontossága, a környezettudatos szemlélet kialakítása a természettudományos kompetenciák fejlesztése iskolánkban kiemelt szerepet kap. 2010 óta működő természettudományos tehetséggondozó programunk (TTG) tantárgyakon átívelő komplex programot biztosít a tanulóknak az iskolán belüli és külső helyszíneken megvalósuló változatos, élményszerű programok szervezése által.

6. 7. 8 osztályos tanulók számára 60 órás „**Megrázó élmények**”: **elektromos és mágneses alapjelenségek** elnevezésű programot valósítottunk meg. A tanév egészében zajló foglalkozásokon a tanulók játékos kísérletek, mérések, modellek építése során ismerkedtek az elektromos töltés fogalmával, elektromos áram fosszilis energiákból és megújuló energiákból történő előállítási módjaival, vezetésével, tulajdonságaival, felhasználási területeivel. Az áramfejlesztő, kondenzátor, villanymotor, kerékpár villogó, karácsonyfa díszvilágítás forrasztása által gyakorlati tapasztalatokat szereztek az elektronika világában. A saját készítésű iránytű és mágneses képek, elektromágnes készítése által játékos formában fedezték fel a kapcsolatot a mágneses és az elektromos mező között. Vizsgálták a napelemek feszültségét, szereltek napelemes autó és motormodelleket.

Az iskolában tanultakat tanulmányi kirándulásokon egészítették ki. Ellátogattak a Kutatók Éjszakája rendezvény keretében Az Eszterházy Károly Egyetemre, ahol elektromágneses kísérleteket végeztek.

Az ELTE” Észbontogató” kémia előadásain az anyagok elektromos tulajdonságú részecskéinek szerkezetével ismerkedtek.

A Debreceni Atommagkutató Intézetben 2 napos kísérlet és előadássorozatán vettek rész, ismerkedtek az MR és CT működésével, amelyek az elektromágnesség humán felhasználásának legmodernebb felhasználási formái.

Jártak a Budapesti Műszaki Egyetemen, Szegedi Tudástár és Agóra interaktív tudásközpontokban, a Kecskeméti Mercedesz gyárban, a Csodák Palotájában és a Liszt Ferenc repülőtér-kiállításon is.

A projektünk változatos és gazdag programját a hagyományos „Játsszunk fizikát! kísérleti bemutatón és versenyen mutatták be az iskola tanulói és meghívott partnereink. Ez a rendezvény alkalmat adott arra, hogy a partnerintézményeinkből érkező és a bercsenyis tanulók –68 fő- igazi kísérlet show-t varázsoljanak egy délelőtt a Bercsenyi Iskolában.

A tehetséggondozáson túl odafigyelünk a hulladékok szelektív gyűjtésére. Osztályaink vigyáznak az iskola zöld területeire.

Elmondható, hogy iskolánk továbbra is a természettudományos tehetséggondozás centruma és bátran építhetnek rá Jászberény és a Jászság középiskolái.

JÁI Székely Mihály Általános Iskola Tagintézménye

A JÁI Székely Mihály Általános Iskola Tagintézményében az elmúlt egy évben számos olyan tevékenység zajlott, mely a környezettudatos szemléletmód és gondoskodás erősítését szolgálta.

A Pedagógiai programunkban kiemelt szerepet kaptak az alábbi tevékenységek:

1. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai voltak:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;

- tanulóinknak bemutattuk és gyakoroltattuk velük azokat a környezet megővéséhez szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoztak a környezet megővésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:

- a környezet fogalmával,
- a földi rendszer egységével,
- a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
- a környezetvédelem lehetőségeivel,
- lakóhelyünk természeti értékeivel,
- lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatban.

2. A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata volt.

3. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálták:

a) a helyi tantervben szereplő **Környezetismeret, Természetismeret, Biológia, Kémia, Földrajz** tantárgyak tananyagai és az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek

- táplálékláncok
- erdők, vízpartok, mezők életközössége
- erdőgazdálkodás, erdővédelem
- Nemzeti Parkok, Hajta és Zagyva mente élővilága,
- környezetünk védelme /savas eső, ózon, szmog/

b) a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások a következők voltak:

- Tanév elején a Pilisbe terveztük a már hagyományosnak számító őszi alsó tagozatos kirándulást. A résztvevő gyerekek és kísérőik már nagyon várták ezt a programot. Szerencsére igazán szép őszi idő ígérkezett erre a napra. Autóbuszunkkal Dobogókő közelében a Két bükkfa nyeregnél parkoltunk le, innen indultunk gyalogosan a Pilis-tetőre. Utunk során megcsodálhattuk az őszi erdőt, a szebbnél szebb őszi színekben pompázó növényeket. Hamarosan elértük a Pilis-tetőt, ahol egy egykori titkos rakétabázis és egy régi geodéziai toronyból kialakított kilátó, a Boldog Özséb-kilátó várt minket. A kilátó teraszáról csodálatos körpanorámában gyönyörködhattunk. Miután mindenki elfogyasztotta az otthonról hozott elemózsiát, és erőt gyűjtött a visszaúthoz, folytattuk utunkat. Mivel Pilisszentlélek közelében tartózkodtunk, nem hagyhattuk ki, hogy felkeressük a filmbéli Pajkaszeget, és „Teca kocsmájába” betérjünk egy üdítőre. A helyiek örömmel meséltek nekünk a filmforgatásról. Élvezhettük az őszi erdő szépségét, a friss levegőt, a mozgás örömét és a társakkal együtt átélt élményeket.

- A „Föld napja” alkalmából játékos vetélkedőt szerveztünk a felső tagozatos tanulók számára, e mellett az alsós osztályaink látogatást tettek az Állatkertben.

- A szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában nagyon fontos feladatunk/ a telepített konténerekben egész évben szelektíven gyűjtöttük a hulladékot/
- Iskolánk részt vett a városi Autómentes nap programjain, valamint a TeSzedd programsorozaton 2 osztállyal, akik iskolánk környezetét tisztították meg.
- Osztályaink tanulmányi kirándulások során több alkalommal is megfordultak a Tisza tavi tanösvény programjain.

- A tavasszal megrendezett egészségnapunkat Galsik Gréta nyitotta meg, aki jól megmozgatta a tanulókat. Az alsó tagozatos diákok rendőri segítséggel a helyes közlekedés szabályait elevenítették fel. Az előadást rendőrségi robot segítette és tette színesebbé. Ezután az osztályok plakátokat készítettek, melyek témája az egészséges ételek, táplálkozás, higiénia. A felsős osztályok Hering Antal vezetésével csapatversenyen vettek részt. Az izgalmas verseny után az iskola védőnője tartott előadást. A nap folyamán elkészült egészséges és ízletes szendvicsek jól estek a mozgalmas nap után!

- Az állatok világnapja alkalmából rajzpályázatot hirdettünk az alsó tagozatos tanulóknak. Sok szép munka született, a legjobb rajzok díjazásban részesültek illetve az iskola aulájában kiállításra kerültek! Október 4-én újra megrendeztük az „Állati jó délutánt”. Az osztályok játékos vetélkedőn vettek részt, mely feladatai az állatvilághoz kapcsolódtak. A Mentőkutyás Szolgálatnak köszönhetően egy előadás keretében megismerkedtünk a szolgálat munkájával. Ezután az udvaron ízelítőt kaptunk a kutyák kiképzéséről illetve mentési folyamatokról.

A megvalósított programokkal fontos célunk volt:

- környezettudatosság kialakítása
- környezetvédelem megismertetése
- természet megismerése, megszerettetése
- figyelemfelhívás a természetvédelem fontosságára

Szent István Körúti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény,
Általános Iskola, Szakiskola, és Készségfejlesztő Iskola

**KÖRNYEZETTUDATOS SZEMLÉLET ÉS GONDOLKODÁSMÓD
ERŐSÍTÉSE**

2017. október – 2018. szeptember

Környezetvédelmi nevelés beépítése a pedagógiai munkába (környezetvédelemmel kapcsolatos programokban, projektekben való részvétel)

A Szent István Körúti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Általános Iskola, Szakiskola, és Készségfejlesztő Iskola, Örökös Ökoiskola és Madárbarát Iskola valamint az Országos iskolakert hálózat tagja, környezetnevelési programját az iskola Pedagógiai Programja és a Környezetnevelés éves munkaterve határozza meg.

Cél:

Fenntarthatóságra nevelés a környezettudatos szemlélet alakításával, gyakorlásával, a sajátos nevelési igények figyelembevételével. Természeti és épített környezet tapasztalati megismerése, védelme.

Feladatok:

- Hagyományos programok, projektek továbbvitele
- Új programok, projektek, pályázatok bekapcsolása, eredményei
- Együttműködések, hálózati kapcsolatok folyamatos működtetése, bővítése

JELES NAPOKHOZ KAPCSOLÓDÓ PROJEKTEK, PÁLYÁZATOK**TAKARÍTÁSI VILÁGNAP**

- Országos Hulladékgyűjtési Hét akcióban, pályázatokon való részvétel „Te szedd „felhívással
- Városi Hulladékgyűjtési akcióban való részvétel
- Hulladékhasznosítás – CETELEM országos pályázaton való részvétel

FÖLD NAPJA

- Iskolakert országos pályázaton való részvétel: I.-III. díj; Természettudományos kísérletek az iskolakertben, Jász hagyományok és a környezetvédelem címmel, Módszertani könyv megírásában való részvétel. Városkert pályázaton városi díj. Az Iskolakert folyamatos működtetése.
- FOGYASZTÓI TUDATOSSÁGRA NEVELŐ ISKOLA pályázat –cím elnyerése (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium) A cím megvédése, a tervezett tevékenységek továbbvitele, bővítése a Városi Fogyasztóvédelmi Irodával.
- Tanösvény kialakítására városi pályázat a Zagyvaparti Ligetesben
- Iskolakerti magoságyás terve az autista tanulóink számára – városi pályázat
- Komposztáljuk együtt országos projektbe való bekapcsolódás. Komposztálás ünnepnapja pályázaton való részvétel – országos II. helyezés
- Tantermi komposztálás gyakorlatának elindítása, folyamatos gyakorlata

VÍZ VILÁGNAPJA

- Zagyvaparti Ligetes védelme – Zagyva folyó növényzete, állatai projekt – terepgyakorlat
- A víz védelme, takarékosagra nevelés – osztályversenyek projektje, plakátverseny

MADARAK, FÁK NAPJA

- Otthon az erdőben projekt folytatása (Földíj) védelem, gondozás, zöld tanórák helyszíne
- ÓZON ZÖLD DÍJ ARANYÉREM (ÓZON NETW TV) megfelelés, érték az iskolai munkánk bemutatása során.
- Facsemeték, bokrok, virágok ültetése az iskolakertben. Madárodúk, madáretetők készítése hulladékcsökkentéssel.

- NATURA 2000 pályázaton való részvétel az akcióhét programjában
- MADARAK ÉS FÁK ÜNNEPNAPJA A VÁROSI ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYKERTBEN – hagyomány az állatok örökbe fogadása, állatok etetése, iskolakertből virágültetés.

KÖRNYEZETVÉDELMI VILÁGNAP

- ORSZÁGOS TERMÉSZETVÉDELMI VERSENY (KIS FÜRKÉSZEK, IFJÚ FÜRKÉSZEK)
- „Ki a tanteremből nap” a Környezetvédelmi Világnapon a Városi Állat és Növénykertben
- Fenntarthatósági Témahét 3 pályázata
- Mintaprojekt pályázat I. DÍJ
- Házi versenyek a talajjal kapcsolatban – 2 diákpályázat – Talajmúzeum, Talaj mint érték címmel
-
- Az iskola előtti utcarész folyamatos rendezése, fák virágok védelme
- NYÁRI NAPKÖZIS TÁBOR – A környezetvédelem –természetvédelem jegyében – Kertünk kincsei, A Ligetes kincsei címmel

EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, HÁLÓZATI KAPCSOLATOK

- Városi együttműködések folyamatossága, bővítése,- Városüzemeltetési Iroda, Városi Központi Óvoda, Városi Zöld Diáksparlament, Városi Fogyasztóvédelmi Iroda, Ökoiskolák Országos Hálózata, Országos Madártani Intézet, Iskolakertekért Országos Hálózat
- Magyar Környezetnevelési Egyesület (MNKE), Nemzeti Stratégiába bevonás, pályázatok, Országos Találkozó megrendezésére felkérés
- Környezetvédelmi és Természetvédelmi Oktatóközpontok Országos Szövetsége – terepgyakorlatok, versenyek –„Mozdulj a klímáért” országos akcióban való részvétel
- TKTE Természet- és Környezetvédő Tanárok Egyesület –programokba bevonás

ELŐADÁSOK, KONFERENCIÁK

- Iskolakert –Jó gyakorlatok- ORSZÁGOS KONFERENCIÁN MŰHELYMUNKA BEMUTATÁSA - Lakitelek
- Iskolakert a tanórákon – ORSZÁGOS TALÁLKOZÓ – ELŐADÁS TARTÁSA
- Földművelési Minisztérium által szervezett Zöld konferencián előadás, bemutató tartása,” A komposztálás, mint hulladékcsökkentő tevékenység” címmel.
- A Magyar Környezeti Stratégia megújítása az MKNE szervezésében iskolánkban – műhelymunka városi képviselők bevonásával.

MEGVALÓSULÁSI HELYSZÍNEK, MÓDSZEREK

- Zöld tanórák: pályaorientáció, szakmai előkészítő, életvitel, környezetismeret, természetismeret, rehabilitáció, osztályfőnöki és napközis foglalkozások
- Terepgyakorlatok: iskolakert, Zagyvaparti Ligetes, Városi Állat- és Növénykert, Balkon kertészet

TEVÉKENYSÉGEK

- terepgyakorlatok, gyűjtőmunkák, vizsgálatok, kísérletek, előadások, prezentációk, versenyek, pályázatok, kiállítások

PROGRAMOK, PROJEKTEK, PÁLYÁZATOK – EREDMÉNYEK

1. EURÓPAI HULLADÉKGYŰJTÉSI HÉT – PÁLYÁZAT – PROGRAM

Hagyomány az évi több alkalom, amikor részt veszünk országos és helyi takarítási akciókban. Az idei program a hulladék újrahasznosításáról szólt. – „Adj új életet tárgyaidnak” címmel. - Mindez kapcsolódott a karácsonyi vásár előkészítéséhez. Ajándékok készültek újrahasznosítással, iskolai szemléltetőeszközök, környezetvédelmi tárgyak születtek a régi anyagokból. Minden osztály a saját képességei szerint vette ki a részét a vállalt feladatokból. Az elkészült munkák megörökítésre kerültek a képeken, faliújságokon. CETELEM országos pályázatán a hulladék újrahasznosítását valósították meg a tanulók. A 6. és a 11. osztály vett részt a pályázaton meseírással a szövegről és varrásról az újrahasználat jegyében.

A Komposztálás ünnepnapja – témanapon minden osztály a saját képességei alapján dolgozott. Voltak, akik még csak tanulgatták, rajzzal, kirakással, voltak akik már használták az udvari és a tantermi komposztálót. A közös pályázatunk II. helyezést ért el

2. OTTHON AZ ERDŐBEN –PÁLYÁZAT- PROGRAM

Folytatódik az OTTHON AZ ERDŐBEN projektünk, a Zagyvaparti Ligetes védelméért. Kiegészült a vízpart növényeinek és állatainak megismertetésével, kísérletekkel, vizsgálódásokkal. Az ÓZON DÍJ 2016 pályázaton ARANYÉRMET nyert iskolánk. Szerepeltünk az ÓZON NETWORK televízió EGYENLÍTŐ című műsorában, ahol az iskola környezetnevelő munkájáról a városi környezetvédelemmel való kapcsolatáról szóltunk. Ez is kötelez bennünket a tudatos terepi munka folytatására, élve az új lehetőségekkel.

A Városüzemeltetési Iroda felvállalta az új projektünk – tanösvény kialakítását a Zagyvaparti Ligetesben – iskolánk, tanulóink részvételével.

Facseteték, bokrok ültetését végeztük, - minden osztály elültetett egyet, - melynek gondozása, locsolása azóta is folyamatos. Elkészült a tanösvényt jelző táblánk, az avatásra az Országos találkozón került sor.

3. AZ ISKOLAKERT – PROJEKT – PÁLYÁZAT – PROGRAM

Az Iskolakert Hálózat tagjaként 32 ágyásból álló iskolakertünk működik. Minden osztálynak van ágyása, ahol konyhakerti növényeket termesztünk. Olyan növények vannak az ágyásokban, amelyek felhasználhatók a tanórákon szemléltetésre, vizsgálódásra, fogyasztásra, sőt „eladásra” is. Megtanulják munka közben a tanulók a hazai, saját termesztés fontosságát az egészséges táplálkozás érdekében.

Részt vettünk a VÁROSI KERTEKÉRT pályázat elindításában, megvalósításában. A városi expón Községi kert díjat kapott az iskolakertünk. Minden meghirdetett pályázaton sikeresen szerepeltünk.

Részt vettünk a Hálózat plakátpályázatán „Iskolakertet minden gyereknek” címmel. A téli pályázatunk: „A természet a hó alatt alszik, de mi nem” címmel I. díjat nyertünk. A tavaszi pályázatunk: a Természettudományos kísérletek a tanórákon címmel III. helyezést ért el. A pályázati támogatásból asztalokat és padokat vásároltunk. A kerti munka során így biztosított a tanórák sikere.

A nyári pályázaton „Jász hagyományok és a környezetvédelem” címmel különdíjat nyertünk. Pályázat született az Országos felhívásra is, a Legszebb konyhakertek címszó alatt.

Országos pályázaton 5 évre elnyertük a FOGYASZTÓI TUDATOSSÁGRA NEVELŐ ISKOLA címet. Az oklevelet ünnepélyes keretek között a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Államtitkára adott át iskolánkban. A program bővítése a fóliás termesztés hasznosításával történik.

Az Iskolakert Országos Hálózat által szervezett országos illetve nemzetközi konferenciákon találkozón, - melyet a Földművelésügyi Minisztérium is támogatásáról biztosít – előadás, műhelymunka, kiállítás szerepelt minden alkalommal az iskola részéről. A győztes pályamunkáink szerepelnek az iskolakertekert.hu honlapon, illetve nyomtatott példányban is meg fog jelenni a győztes pályázatokkal együtt.

A „Téli kerti módszerek” címmel megjelent módszertankönyv 4 leírást tartalmaz az iskolakerti munkánkról.

A Városüzemeltetési Iroda segítségével kettő magoságyást kaptunk, amelyet a gyerekekkel feltöltöttünk és az egyiket árvácskákkal beültettünk. Az ágyások ünnepélyes átadására az Országos találkozón került sor. A gondozási feladatokat az autista tanulóink végzik folyamatosan.

Terveink között szerepel és támogatást nyertünk hozzá a nyári pályázaton – 2019 márciusában térségi iskolakerti műhelymunka megrendezése a városi Kertcsoporthoz képviselővel.

4. A FENNTARTHATÓSÁG TÉMAHÉT programját tanulóink képességeihez igazodva valósítottuk meg. Minden osztály vállalt közös, illetve kiscsoportos, vagy egyéni feladatot. Voltak, akik terepi megfigyeléseket végeztek a Zagyva folyó mentén. Udvar, utcát takarítottak, kertet műveltek, Ligetest takarították. Az idei feladatok a talajjal kapcsolatosak voltak. Az elvégzett feladatokról rajzok, beszámolók, faliújságok készültek. Mintaprojektünk első helyezést ért el.

5. KIS FÜRKÉSZ természetvédelmi és környezetvédelmi projektünk keretében két csapat vett részt az országos levelező versenyen, mely novembertől tanév végéig tartott. A KIS SÜNIKÉK 90 résztvevő csapatban a 8. helyen, a NAGY SÜNIKÉK 75 résztvevő csoportban a 6. helyezést érték el. Mindkét csapat tagjai vezetői dicséretben részesültek, oklevelet kaptak.

6. MOZDULJ A KLÍMÁÉRT – PROJEKT – PÁLYÁZAT

Közös akció élő mandala rajzokkal – nap ábrázolással - Zöld mérföldek gyűjtése osztályonként a gyalogosan közlekedők létszámáról. Egyéni pályázat - jövő riport egy fáról, öko-finomság készítése, elfogyasztása megörökítésekkel.

7. KI A TEREMBŐL NAP – PROJEKT – PÁLYÁZAT

A Magyar Környezetvédelmi Egyesület által meghirdetett pályázat terepi programok megvalósítását segítette. A szabadtéri tevékenységek közül két terepi helyszíne volt a szabadtéri foglalkozásoknak: A Zagyvaparti Ligetes és az iskolai gyakorlókert. Választható játékos feladatokkal, facsemete ültetéssel, növényi részek kísérleteivel, kóstolókkal tettük változatossá a pályázat megvalósulását. Mindez kibővült a Városi Állat és Növénykert programjával, ahol játékos feladatokkal vettünk részt a felismerési gondozási feladatokban. A pályázaton a nap programterve szerepelt, képes megörökítésekkel.

8. NAPKÖZI ERZSÉBET TÁBOR – PÁLYÁZAT – PROGRAM

Iskolánk a pályázat elnyerése után a környezetnevelési célok megvalósítását segítő programokat dolgozott ki. Olyan tevékenységek valósultak meg, amelyek az iskolai, városi, természeti és épített környezet játékos tapasztalati megismerését szolgálták. - indiántábor

játékos módszerével – bekapcsolva a külső környezet adta lehetőségeket. (Reptéri múzeum Szolnok, Városi Állat- és Növénykert, Ligetes, iskolakert)

9. ZÖLD DIÁKPARLAMENTÜNK

Továbbra is összefogja és irányítja a városi Zöld Diákszövetség tevékenységét. Éves munkatervében határozza meg a résztvevők feladatait, közös programját. Országos szinten egyedülálló ez az összefogás, mely az Öko iskolák fenntarthatóságért végzett legfontosabb helyi tennivalókban is részt vállal (zöld felületek védelme, hulladékcsökkentés – tapasztalatcsere, javaslattevés az Önkormányzat felé). Évindítónak a Városi Állat és Növénykertben volt. Facsemetét ültettünk, majd közösen részt vettünk a komposztálás előkészítésében – a levelek összegyűjtésében - A záró rendezvény iskolánkban volt – beszámoló bemutatókat tartottunk az éves munkánkról. Végül a Ligetesben elültettük a közös facsemeténket a Tanösvény fái közé.

Részletek a már elhangzott javaslatokból:

- Zöld felületek folyamatos gondozása az iskola környezetében
- Hulladékcsökkentés, hulladékgyűjtés –helyi szinten is folyamatosan
- Komposztálás tanulása gyakorlati felhasználásra otthon is
- Iskolakert létesítése a lehetőségek kihasználásával

Összegzés:

A jelzett időszakban iskolánkban 15 pályázat született, ebből 10 nyertes pályázat volt. Mintegy 17 féle környezetnevelési program segítette a pedagógiai munkák eredményességét. Helyi, régiós, országos projekteken, pályázatokon, versenyeken, terepgyakorlatokon, zöld tanórákon, kiránduláson, táborban vett részt az iskola MINDEN TANULÓJA. Sok

tevékenységben jelen voltak a pedagógusok mellett felnőtt segítők, asszisztensek, mentorok, szülők, támogatók, és a Városüzemeltetési Iroda képviselője.

Örömteli számunkra, hogy az új tanévben a részesei lehetünk a MAGYAR KÖRNYEZETNEVELÉSI STRATÉGIA kidolgozásának, bővítésének, melynek gyógypedagógiai fejezetét iskolánk gyakorlata segíti a környezetnevelés érdekében.

Az Iskolánk és Város adott helyt a Magyar Környezetnevelési Egyesület Országos Találkozásának, melynek sikere érték a szűkebb és tágabb közösségnek egyaránt.

Köszönet illeti mindazokat, akik segítségükkel, támogatásukkal hozzájárultak a fenntarthatóságra neveléshez, biztosítva iskolánk tanulóinak örömteli, sikeres részvételét.

Szent István Sport Általános Iskola és Gimnázium

A környezeti nevelés egy folyamat, melynek során a tanulóinkkal megismertetjük környezetüket és megtanítjuk őket arra, hogy tudatosan gondolkozzanak annak fenntarthatóságáról. Célunk, hogy tanulóinkban kialakítsuk a környezettudatos magatartást, életvitelt, ezzel elősegítve az élő természet fennmaradását. Olyan tájékozott és tevékeny tanulókat nevelni, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, érzékenyen viszonyulnak a környezetükhöz, képességeiknek és lehetőségeiknek birtokában közvetlenül bekapcsolódnak a természet értékeinek megőrzésébe, védelmébe, alakításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.

Iskolánk Örökös Ökoiskolai címmel büszkélkedhet. A hatékony munka érdekében Ökocsoportot működtetünk, amelynek tagjai a munkaközösségek delegálták. Olyan elhivatott

pedagógusok, akik mozgósítani tudják diákjaikat a programokba való bekapcsolódásra. Törekszünk arra, hogy a hagyományos programjainkon túl új projekteket is megvalósítsunk.

A környezeti nevelés több módon és szintén valósul meg:

- Iskolánk arculata is tükrözi környezettudatos szemléletmódunkat. Az osztályok zöld sarkokat alakítottak ki, a „virágos osztály” cím elnyerése érdekében növényekkel díszítették tantermüket, melyeket egész évben gondoztak.

- A beosztás szerint felöltötték a madáretetőket és folyamatosan pótolták azok tartalmát.
- A tisztasági őrjárat és az „energiakommandó” látogatásai arra ösztönözte diákjainkat, hogy közvetlen környezetükre igényesek legyenek és takarékoskodjanak az energiával. A hulladékokat szelektíven gyűjtöttük.
- Törekedtünk arra, hogy az udvarunk rendezett legyen, ezért a Föld Napján az udvaron elhelyezett virágládákat az osztályok beültették és a tanév folyamán ápolták. Ezen alkalomból 7. osztályos csapatunk részt vett a járszágiaknak rendezett versenyen.

- Idén harmadszorra csatlakoztunk a 2018. április 23-27. között az országosan meghirdetett Fenntarthatósági Témahéthez. Iskolánk tanulói is bekapcsolódtak a meghirdetett versenyekbe.
- A „Happy víz” hét folyamán váltóversennyel, vízbárral, plakátokkal és vizes vetélkedővel népszerűsítettük az ivóvíz fogyasztását.

- Hagyományos rendezvényünk az iskolai Egészségnap. Ennek keretén belül a gyerekek szakemberek előadásait hallgathatták meg, szűréseken vehettek részt és egészséges ételeket kóstolhattak.

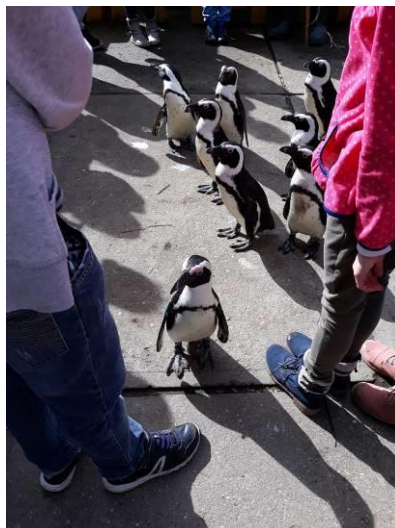
- A Takarítási Világnap alkalmából megtisztítottuk iskolánk környékét és udvarát a hulladékoktól. Ezt a tevékenységet a tanév során többször végezzük.
- A zöld jeles napokhoz (Állatok Világnapja, Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja) kapcsolódóan
 - hirdettük meg három fordulók, levelezős versenyünket, melyre idén is számos csapat jelentkezett.
 - aktualizáltuk a folyosói, a tantermi ökofalakat. Iskolarádiós műsorral emlékeztünk meg a világnapok fontosságáról, melyeket iskolánk honlapjáról vissza lehet hallgatni.
- Lehetőséget biztosítottunk felsős tanulóink számára, hogy egy adott környezetvédelmi témát körbejárva, kiselőadást tartsanak társaik számára, melyek közül a legérdekesebbeket könyvvvel jutalmaztuk.
- A Zöld Diákszövetség első ülésén rendhagyó módon az Állatkertbe látogattunk, ahol segítettünk a lombtakarításban és megtekintettük a pingvinetést is. A második ülésen felsős diákjaink mutatták be ökoiskolai tevékenységünket, majd megtekintették vendéglátóink tanösvényét.

- Csatlakoztunk az országosan meghirdetett „Te Szedd!” hulladékgyűjtési programhoz, ahol a programban részt vevő osztályok több zsák szemetet gyűjtöttek össze iskolánk környékéről.

- Minden évben megvásároljuk az éves bérletet a Jászberényi Állat- és Növénykertbe. Ennek köszönhetően osztályaink tömbösített órákon és tanórán kívül is gyakran ellátogattak az Állatkertbe, továbbá az Állatok Világnapját is itt ünnepelték alsó tagozatos tanulóink.

- A pedagógiai programunk lehetővé teszi a 3-4. és 6-7. évfolyamos diákok részére az erdei iskolai programot. Egy osztályunk élt ezzel a lehetőséggel.
- A nyári szünidőben Ökotábort szerveztünk Kisinócra, ahol tanulóink megismerkedhettek a Börzsöny élővilágával.

- Az érdeklődőknek – szervezett tanulmányút keretén belül – lehetőségük volt ellátogatni a Hortobágyra, ahol megfigyelhették a darvak vonulását.
- Az elmúlt tanévben kétszer hirdettünk papírgyűjtést, amiben a tanulók és szüleik is aktívan részt vettek.

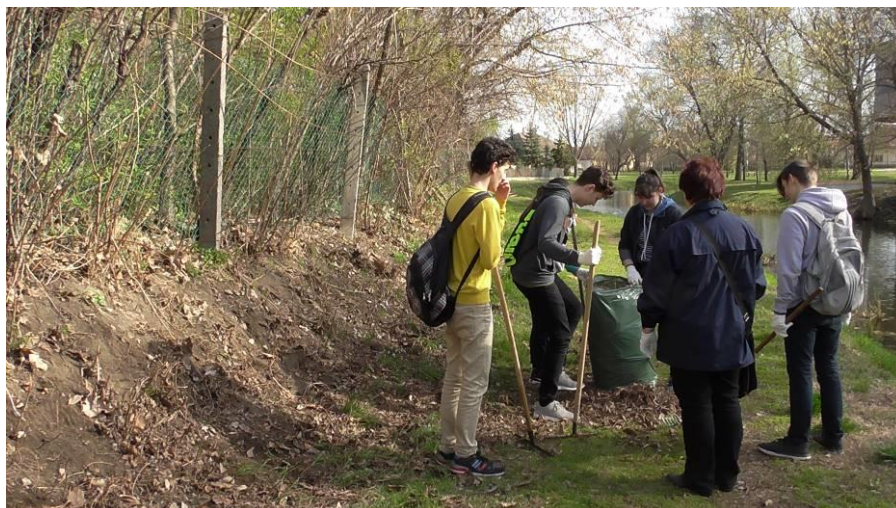
Jászberényi Nagyboldogasszony Óvoda, Kéttannyelvű Általános Iskola, Középiskola és Kollégium Székhely Intézmény

Az intézményünk környezeti nevelési tevékenységét a Pedagógiai Programunkban meghatározottak alapján végezzük.

A környezeti nevelési színterei:

- tanítási órák,
- teremtésvédelmi projekt hét: 2018 márciusában a víz volt a téma
- túrák, kirándulások,
- évközi és nyári táborozások,
- a környezet- és természetvédelmi jeles napok beépítése az osztályok programjába,
- papírgyűjtés tanévenként tavasszal és ősszel,
- minden év márciusában Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe közelében „Teremtésvédelmi nap” keretében végeznek iskolánk tanulói hulladékmentesítést a város különböző pontjain, illetve gondozzák a Fehértói temetőben lévő szerzetes nővérek sírját,

- az „Állatok Világnapja” tiszteletére iskolánkban az Állatkert dolgozói tartanak kisállat bemutatót
- havi rendszerességgel gyalogtúra rendezése a DSE szervezésében

Lehel Vezér Gimnázium

Intézményünk az Akcióterv „**VI. Környezettudatos szemlélet és gondolkodásmód erősítése**” fejezet feladatait. Ezen belül a „A környezetvédelmi nevelés beépítése a pedagógiai munkába” alfejezet.

A Lehel Vezér Gimnázium mindig is komoly hangsúlyt fektetett a környezetvédelemre, meglévő épített és természetes környezetünk ápolására, a következő generációnak történő átadására. Érvényesnek tartjuk azt az indián közmondást, amely legszebben fejezi ki ezt a fajta törekvést: "A földet nem apáinktól örököltük, hanem unokáinktól kaptuk kölcsön".

- Ennek megfelelően már a bejövő nyolc évfolyamos osztályokban Természetismeret tantárgyat oktatunk Pedagógiai Programunknak megfelelően. A gyerekek terepmunkában vesznek részt, ahol megismerik szűkebb páttriájuk flóráját és faunáját. Ezt erősítik a tanulmányi kirándulások is.
- Iskolánk tanulói részt vesznek az Európai Mobilitási Hét és az Autómentes Nap akcióiban minden évben.
- Minden ősszel saját kezdeményezésre Egészségnapot rendeznek a kollégák, amelynek része a természetvédelemmel kapcsolatos projektmunkák elkészítése, bemutatása a Samsung Smart School terem lehetőségeit kihasználva. Egy vetélkedő is színesítette a programot.
- Érintőlegesen idetartozik a gimnázium diákönkormányzata által szervezett kerékpáros rendezvény, amely a „Látványos gördület” címet viselte, s amely nagy sikerrel lett lebonyolítva.
- Németországi testvériskolánk csoportja érkezett. A program része volt egy, a témához kapcsolódó projektmunka is.

- Természettudományos akadálytúrát szerveztünk első alkalommal, amelynek keretében Jászberény külterületén kellett elvégezni kísérleteket, játékos feladatokat.
- A legnagyobb önálló kezdeményezésünk a Természetvédelmi diákszimpozium. Az alábbiakban foglalom össze:

A Lehel Vezér Gimnáziumban 20. alkalommal rendeztük meg a Természet Diákszimpoziumot. Ez egy kétnapos konferencia. Az első napon a diákok tartottak prezentációkat 5-8 percben. A témákat általában a környezet-, természetvédelem, biológia, kémia, fizika és földrajz tárgyköréből választották. Az előadásokban - részben - saját kutatásaikat fejtették ki a tanulók. Egy négytagú zsűri értékelte az előadók munkáját: Kis Viktor biológus, Kovács Norbert, a Tápiómenti Területfejlesztési Társulás munkatársa, Vidra Tamás, a Duna-Ipoly Nemzeti Park munkatársa, és Juhász Tibor a jászberényi Sasközpont vezetője. A közönség ezek után kérdéseket tett fel a témával kapcsolatban. A második nap terepmunkával telt.

A zsűritagok a díjazással nem rangsort állítanak, hanem kiemelik a legjobb előadót, legérdekesebb témát, legjobb terepi munkát. Minden résztvevő diák részesült tárgyjutalomban, hiszen az emléklapon és matricán kívül, egy-egy bögrét is hazavihettek. A tanulók a régió különböző iskoláiból jöttek.

Környezetvédelmi Diákszimpozium 1.

Környezetvédelmi Diákszimposium 2.

Egészség hét 1.

Egészségét 2.

Akadálytúra 1.

Akadálytúra 2.